

Nepriklausoma

Lietuva

LITUANIE INDEPENDANTE • INDEPENDENT LITHUANIA WEEKLY

Nr. 1-2 . 1981 SAUSIO-JANUARY 9 d.

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS

7722 GEORGE ST. LA SALLE P. Q. H8P 1C4

30 c.

SAVAITINIŲ IVYKIŲ APŽVALGA

AFGANISTANIEČIAI PROTESTUOJA IRANE

Prieš pat metų pabaigą, gruodžio 27 d. Teherane, afganai pabėgėliai iš Afganistano buvo susirinkę prie Sovietų Ambasados ir sudegino Sovietų vėliavą. Tai buvo Afganistano invazijos metinių diena.

Panašios demonstracijos vyko Washington'e, D.C., Indijoje ir Vakarų Vokietijoje. Plakatai skelbė "Rusai - šalin iš Afganistano" ir "Rusija bus nugalėta".

Sovietų žinių agentūra "Tass" paskelbė, kad demonstrantai buvę "huliganų tipo elementai, kurių veiksmams akivaizdžiai buvo inspiuoti reakcionierių." / Ir vėl tas nuvalkiotas jų žargonas ir melas... / Kad Sovietai prievartauja Afganistaną - neprisipažįsta. Drįsta tvirtinti ir mulkinti neapsišvietusius, kad jų kariniai daliniai / 85.000 / tik gano afganų tautą nuo kaip sako JAV-bių ir Kinijos / "ne - paskelbto karo. Žinome, kad Sovietų pirmieji okupaciniai daliniai atvyko 1979 m. gruodžio 24-25 d. d. Gruodžio 27 d., 1980 m. jau paskelbė Karmal prezidentu ir prieš jį buvusį tikrąjį prezidentą Hafizullah Amin nužudė.

Washington'e protestuojančių plakatai skelbė: "Sovietai gali mus žudyti, bet negali nugalėti", ir "Šiandien Afganistanas - rytoj Aliaska".

Indijos sostinėje New Delhi demonstrantai sudegino Brežnev'o atvaizdą prie Sovietų Ambasados. Islamo vadai kalbėjo virš 3000 miniai, pabrėždami, kad Afganistano okupacija yra "be - dieviška tironija" ir kreipėsi į visus musulmonus pagelbėti afganams laisvės kovotojams.

Frankfuro ir Bonn miestuose, V. Vokietijoje afganai žygiavo gatvėmis, šaukdami "Sovietai - marš iš Afganistano",

KARMAL'IS SUSIRŪPINO IR MEILIKAUJA

Per New Delhi radio stotį buvo pertransliuota Karmal'io kalba, kurioje jis susirūpinęs / o gal ir verčiamas savo "bosų" / skelbė neva "kal - čių atleidimą": "Visi, kurie buvo persekiojami kriminalinio H. Amin / buv. prezidento / režimo ir kurie pabėgo iš krašto yra dabar maloniai kviečiami grįžti ir vėl perimti savo konfiskuotas nuosavybes. Jie gali gyventi kur nori savo krašte, ir daryti, ką nori, bei išpažinti savo tikėjimą, jei jiems to reikia".

Buvęs Afganistano vyriausybės tarnautojas, dabar gyvenęs Indijoje egzilėje, komentavo: "Jeigu Karmal'is tikrai mano, ką kalba tuo kvietimu - tai jis žengia labai svarbų žingsnį. Bet - kiekvienas mūsų, buvusių Afganistano vyriausybėje išpėja Karmal'į, kad nėra jokios prasmės kalbėti su mumis, jeigu jis pirma nesusitars su Sovietais, kad jie išeitų iš mūsų krašto".

AMERIKIEČIAI BIAURISI "BIZNIŲ" ĮKAITAIS

Apie pusę apklausių Gallup Statistikos Instituto amerikiečių pasisakė, kad JAV-bės neturi nieko mokėti Iranui už įkaitų paleidimą. Tik 12% sakė, kad reikia mokėti, kiek Iranas prašo / Iranas pareikalavo - 24 bil. dolerių. 78% pasisakė, kad nereikia mokėti visos reikalaujamos sumos, 10% prisi - pažino, kad nežina kas reikia daryti.

Iš 88% tų, kurie sakėsi, kad nereikia mokėti visos reikalaujamos sumos, 47% sakė, kad visai nieko nereikia mokėti, 25% manė, kad reikėtų atiduoti 4-6 mil. dol. iš užšaldytų Irano pinigų JAV-se.

Iranas, atrodo, šiek tiek susirūpino, kai JAV-ės priminė, jog Carter'io administracija baigia darbą 20 sausio ir kad po to visi įkaitus liečiantieji reikalai bus ne tokio švelnaus Reagan'o rankose. Pastarasis visai tiesiai pavadino iranietišius barbarais, išreikšdamas ir visų, normaliai galvojančių žmonių nuomonę. Tai labai nepatiko iranietiams. Irano radio oficialiai pareiškė, kad kas bebūtų Amerikos prezidentu, įkaitų padėtis nepasikeisianti.

KINIJOJE TEBEVYKSTA MAO NAŠLĖS TEISMAS

Mao našlė, "Keturių Gaujos" vadovė dar nebaigta apklausi. Ji patalpinta į minkštai apdengtomis sienomis vienutę, kad apsaugojus ją nuo savižudybės.

IRANAS PRAVEDĖ STIPRŲ ATKIRTĮ IRAKO KARIUOMENEI

Karas tarp Irano ir Irako tebesitęsia. Paskutinėmis dienomis abi pusės skelbia didelius priešo nuostolius... Sausio 6 d. Irako prez. Sadam Hussein'as pasiūlė atitraukti savo trupes iš visų užimtųjų žemių, jeigu grąžintų Iranas jiems Shatt-al-Arab vandens kelią Persų

Ronald Reagan'as džiaugiasi poilsiu, gamta ir privatumu

Ilankoje, kurį kontroliavo Irakas iki 1970 m. dekados vidurio. Irakas siūlo už tai ir glaudų bendradarbiavimą tarp Irano ir arabų kraštų "abipusei gerovei ir progresui".

TURIZMAS AUGA KINIJOJE

Rekordinis skaičius turistų aplankė Kinijos sostinę Pekingą 1980 m. - net 180.000. Turistai daugiausiai atsilankė iš Japonijos, JAV-bių ir pietryčių Azijos.

SALVADORE DAR VIS KARO STOVIS

Salvadore tebevyksta aršios kovos tarp kraštutinių kairiųjų ir kraštutinių dešiniųjų.

IZRAELIS SUMOKĖJO JAV-BĖMS NUOSTOLIUS

Israelis sumokėjo 6 mil. dolerių už 1967 m. nuskaudintą JAV žvalgybos laivą. Jame žuvo 34 jūrininkai. Jų giminėms kompensacijos Izraelis anksčiau sumokėjo 6.7 mil. dolerių.

NAUJOJI KANADOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS KRAŠTO VALDYBOS PIRMININKĖ

ADVOKATĖ JOANA KURAITĖ iš Hamilton'o yra nauja Bendruomenės Krašto Valdybos pirmininkė. Jau - na advokatė ir visuomenininkė, Joana Kuraitė aktyviai dirbo Pasaulio Lietuvių Jaunimo kongresų rengime, pradedant II-ju PLJK, o praėjusios kadencijos Kanados LB Krašto Valdyboje buvo vicepirmininkė visuomeniniam reikalams. Pusę jos valdybos narių sudaro jaunesnės kartos visuomenininkai.

Buvęs Kanados LB Krašto Valdybos pirmininkas Jonas Simanavičius pakviestas talkinti naujai valdybai.

TEN, KUR SUSILIEJA NEMUNAS IR NERIS. AIKŠTĖJE - KAUNO ROTUŠĖ.

PARUOŠTAS MEMORANDUMAS JT ASAMBLĖJAI

PLB Valdyba išsiuntinėjo šešių pavergtųjų tautų / ukrainiečių, estų, latvių, gudų, turkistaniečių ir lietuvių / paruoštą memorandumą Jungtinių Tautų 35-ajai Generalinei Assemblėjai, keliantį Sovietų Sąjungos dekolonizavimo reikalavimą, visų kraštų LB valdyboms. Valdybos prašomos, kad jos įtaigotų savo vyriausybes rūpintis tuo klausimu ir jį kelti Jungtinėse Tautose. Memorandumo ruošos darbuose lietuviams atstovavo dr. Bronius Nemickas, jį pasirašė PLB valdybos pirmininkas Vytautas Kamantas ir sekretorė Daina Kojelytė. Lietuviams priklausančias memorandumo spausdinimo ir platinimo išlaidas apmokėjo PLB Visuomeninių Reikalų Komisija.

PASKIRSTYTAS LF PELNAS

Pirmininkaujant dr. Kaziui Ambrozaičiui, LF Pelno Skirstymo Komisija posėdžiavo Chicago'je 1980, gruodžio 5 d. Tai buvo ketvirtasis šių metų posėdis. Anks- tyvesniuose posėdžiuose buvo paskirstyta 75.000 dol., o šiame kiti 25.000 dol. Iki šiol iš 1980 metų pelno jau paskirstyta arti 100.000 dol. Šiame posėdyje JAV LB švietimo Tarybos projektams teko 14.350 dol., JAV LB Kultūros Tarybos projektams - 4.000 dol., Lietuvių Rašytojų Draugijos premijai - 2.000 dol., Vasario 16 Gimnazijai - 2.000 dol., stipendijos keturiems studentams iš Kruonio vardo stipendijų fondo - 2.000 dol., ir PLB švietimo projektams užsienyje 500 dol. Šiuos paskirstymus dar turi patikrinti Lietuvių Fondo Taryba.

Galutinis 1980 metų LF pelno paskirstymo posėdis bus sausio mėnesį, kai paaiškės tikslus 1980 pelnas. Nuo 1962 metų iki šiol LF jau paskirstė 743.000 dol. sumą lietuvių švietimo ir kultūros reikalams.

RUOŠIAMASI KONFERENCIJAI

PLB Baldyba planuoja Pasaulio Lietuvių Bendruomenės, JAV LB, Kanados LB ir Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos, JAV LJS ir Kanados LJS valdybų bei institucijų darbo konferenciją 1981 metų kovo mėnesį. Jos metu vėl bus aptarti ir pasidalinti bendri darbai, klausimai. II-ju Pasaulio Lietuvių Dienų ir V-jo Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso 1983 metais ruošia ir kiti švietimo, kultūros, laisvinimo veiklos, socialiniais ir panašūs reikalai.

MIRĖ PEDAGOGAS, VADOVĖLIŲ AUTORIS IGNAS MALĖNAS

1980 m. gruodžio mėn. 18 d. Clevelande mirė Ignas Malėnas-Malinauskas. Jis buvo gimęs 1900 m. vasario 14 d. Udrijos valsčiuje, Alytaus apskr. Visą gyvenimą buvo pašventęs mokytojo darbui. Daug rašė periodinėje spaudoje ir išleido keliolika vadovėlių. JAV-se gyvendamas dirbo visuomeninį darbą, ypač 14 d. Udrijos valsčiuje, Alytaus apskr. švietimo srityje.

Nepriklausoma Lietuva

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už išlikimą Kanadoje!
Pour la libération de la Lituanie! Loyauté au Canada!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

LEIDĖJAS NL SPAUDOS BENDROVĖ,
Redaguojama Redakcinė Kolegija

Telefonas: (514) 366-6220.

Second Class Mail Registration NO. 1952 Return postage guaranteed.
Postage paid at Lehigh, P.Q. Published by The Independent Lithuania Publishing Co. at 7722 George Street, Lehigh, P.Q. Canada. H8P 1C4.

Metinė prenumerata Kanadoje - \$12.00, visur kitur - \$13.00. Rėmėjo prenumerata nuo \$18.00

P.s. Bendradarbių ar korespondentų spausdinamos mintys nebūtinai turi atitikti redakcijos nuomonę. Rankraščiai gali būti trumpinami ir taisomi redakcijos nuožiūra, gražinami tik iš anksto susitarus. Už skelbimų turinį redakcija arba leidėja neatsako.

PRADĖKIME NAUJAI

Taip, visai tikrai, pradėjome jau ir 1981-uosius metus. Praėjusieji - pasaulinėje arenoje buvo gerokai įtempti. Tas įtempimas nemažėja. Taikingas arba mandagus ir žmoniškas apsiėjimas konfliktuose padėjo tik atidėti aštresnį susikirtimą tiek į nesutarimus pakliuvusių valstybių, tiek kraštutinių partijų susikirtimuose. Tačiau, tie įtempimai ir prablaivino daug kam/žinoma, kas to norėjo/žvilgsnį. Darosi vis akivaizdžiau, kad pernelyg neatslūgstanti vieni kitų kritika tiek tarp valstybių, tiek mūsų, nieko gero neatneša, o tik dar labiau išblaško ir nukreipia dėmesį į destruktivius plotus, išleidžiant iš akių pačią svarbiausią kryptį.

Tik pagalvokime, kaip buvo prisiminta ir plačiai nu-skambėjo kitataučių spaudoje Pabaltijo valstybių sovietinės okupacijos sukaktis/prieko labai reikšmingai prisidėjo mūsų jaunimas/, kaip Madrido konferencijoje buvo atkreiptas dėmesys, kaip visus išjudino pasiryžėlis lietuvis Vladas Šakalys. Kaip prie mūsų ir galų gale mes prie kitų pradėjome plačiau jungti savo teisių reikalavimus.

Prisiminkime, kaip pav., Australijos lietuviai neati-dėliojant veikdami, sugebėjo praverti akis apie Sovietų ir kai kurių biznierių daromas tylias machinacijas įsteigti Australijoje Sovietų bazes, bandant visa tai nusišlėpti nuo australų visuomenės! Grupė lietuvių, kurie turėjo laimės netyčia apie tai sužinoti, susisiekt su Australijos min.pku Fraser, su atsakingais krašto gynybos žmonėmis. Tylos sąmokslas buvo pralaužtas ir jokių sutikimų tokioms bazėms nebuvo duota. Tai pavyzdys, kaip darnus veiklu-mas, greita orientacija ir optimizmas bei nesavanaudiš-kumas gali paveikti, kai to tikrai reikia.

Taigi - pradėkime naujai: sugyvenkime, veikime platesniu mastu, išlaikant svarbiausias vertybes tarp savęs ir tarp valstybių ir tautų-laisvę, pagarbą, teisingumą.

P l u n k s n a

Išrinkus Naują JAV Prezidentą

Prieš ketverius metus bu-vo išrinktas JAV presiden-tas J. Carter'is, buvęs Geor-gijos valstybės gubernato-rius ir žemės riešutų ūkio savininkas. Daugelis tikėjo-si, kad naujo prezidento iš-kilmingi pažadai, ypač dėl pagrindinių Žmogaus Teisių, taipgi dėl infliacijos ir bedar-bių skaičiaus sumažinimo nebus tuščias muilo burbu-las. Juk jei išgarsintame Helsinkio Susitarime su So-vietų Sąjunga ir nurašomos smurtų įjungtos į Sovietų Są-jungą valstybės bei tautos, tai bent jau pagrindinių Žmo-gaus Teisių deklaravimo įgy-vendinimas pavergtoms So-vietų tautos palengvintų gyvenimą.

Deja, per tuos keturis Carterio prezidentavimo metus daugelis nusivylė dėl jo neįvykdytų pažadų. Nors ir nebuvo J. Carterio pata-rėjų tarpe H. Kissinger'io (to didelio šalininko drau-gystės su Sovietų Sąjunga ir Kinija), bet, vykdomoji de-tenė leido Sovietų Sąjungai naudotis JAV naujais kari-nės technologijos atsiekimais. Tuo tarpu, susiorga-nizavę disidentai, Žmogaus Teisių gynėjai, Sovietų Są-jungoje buvo negailestingai įkalinami, ir jiems nišnieko nepagelbėjo tas pompastiš-kas prez. Carterio Žmogaus Teisių deklaravimas.

Bedarbių skaičius ne tik nesumažėjo, bet žymiai pa-2 psl.

didėjo, ir ypač, infliacija, kuri gerokai nuvertino per tuos 4 metus dolerį; tad vis-kas žymiai paabrango.

Užsienio politikoje prezi-dentas Carter'is visai nusto-jo pasitikėjimo, ypač Euro-pos valstybių. Jeigu jau JAV Korėjos bei Vietnamo karuo-se parodė savo pataikavimą komunistams, tai Iranui įka-linus Amerikos atstovybės narius, JAV vyriausybė įro-dė visišką beįgėgiškumą.

Jei tai būtų įvykę prieš I-ąją Pasaulinį karą, tai būtų užtektina priežastis pradėti karo veiksmus, taipgi "casus belli". Bet kodėl, kad ir da-bartiniams laikais, trečios eilės valstybės (Irano) pa-žeidimas pirmosios valsty-bės atstovybės neliečiamybės buvo komentuojama tik kaip vienas netikėtas ir ne-pageidautinas įvykis, be jo-kios griežtesnės kontrakci-jos? Kodėl JAV negalėjo kad ir lygiai tuo pat atsimokėti Iranui, atimant laisvę ne tik Irano atstovybei JAV-se, bet irgi tūkstančiams čia studiuojančių iranėčių? Tuo at-neš, Iranas nebūtų siuntinėjęs JAV pažeminančių rei-kalavimų, nes JAV atstovy-bės narių išlaisvinimas būtų priešpastatomas išlaisvini-mui daug skaitlingesnių ira-nėčių.

Tiesa, prez. Carter'is pa-sirodė šeimą mylintis as-muo, nes savo šeimos narius (ne tik žmoną, bet ir mažą

dukrelę) vežiojo po užsie-nius, vykstant įvairiems tarpvalstybinėms pasitari-mams. Savo žmoną ir net senutę motiną ne vieną kartą siuntinėjo atstovauti JAV-bes; Neatrodė tačiau, kad toks atstovavimas imponuo-tų užsieniečiams. Pagaliau ir Carter'io brolis buvo įvel-tas į labai neaiškaus švaru-mo santykius su Alžyru. Lap-kričio 4 d. balsuotojai visuo-tina dauguma pareiškė Car-ter'ui nepasitikėjimą, iš-rinkdami buvusį Californi-jos gubernatorių Ronaldą Re-gan'ą naujuoju JAV Presiden-tu.

Daug pažadų girdėjome iš to naujo JAV Prezidento: su-mažinti infliaciją, sugrąžinti visus (t.y. bedarbius) į darbą, sumažinti federali-nės valdžios išlaidas, balan-suoti (trečiais metais) vals-

tybinį biudžetą, stiprinti krašto apsaugą, pakelti nu-smukusį užsienioose JAV prestižą, sumažinti šalies viduje nusikaltimus, panai-kinti nuostolingą ir never-tiną mokinių vežiojamą ra-siniam išlyginimui, panai-kinti aborto įstatymą, leisti įvesti pamaldas mokyklose prieš pamokas ir t.t. Be-trūksta tik magiškos lazde-lės, kad jį pamojus, įvyk-tų visi tokie gyvenimo pasi-keitimai. Yra betgi rimtų davinų, kad buvęs gubernato-rius R. Regan'as, sekmin-gai sutvarkęs pirusius Ca-lifornijos valstybės finansus, dės pastangų įvykdyti visus pažadėtus užsimojimus. Po metų, kitų išryškės kiek jo pažada. Jam pavyks įkūnyti. Linkime naujam JAV Prezi-dentui - R. Regan'ui sėkmės.

J. Valiūnas

Ronald Reagan ir Bush rimtose diskusijose. Įdomu, ką atneš Reagan'o prezidentūra Pabaltijo kraštams.

VLIKO SEIMAS TORONTE

Jonas Karka

VLIKo Seimas įvyko gruodžio mėn. 13 - 14 dienomis, Lietuvių Namuose Toronte. Seimo vykdomąjį komite-tą sudarė: dr. A. Pacevičius - pirmininkas, inž. H. La-pas - vicepirmininkas, A. Firavičius - išdininkas. Seimo garbės komitetas su-darė 12 - kos organizacijų pir-mininkai, priešakyje su Lie-tuvos generaliniu konsulu dr. J. Žmuidzinu. (pavardės bu-vo skelbtos spaudoje).

Pirmas posėdis prasidėjo gruodžio 13 d. 9.30 val. ryto Jį atidarė k-to pirm. dr. A. Pacevičius ir perskaitė 9 punktų dienotvarkę. Ją sudarė pranešimai, sveikinimai, malda, komisijų rinkimai, VLIKo v-bos pirm. dr. K. Bobelis pasakė kalbą, išaiš-kindamas šio seimo reika-lus.

Dr. K. Bobelio kalba buvo kaip pranešimas, ką VLIK'as nuveikė ir veikia. Svarbiau-sias punktas - Madrido Kon-ferencija. Jo nuomone, Hel-sinkio, Beigrado ir Madri-do konferencijos Lietuvos bylai yra naudingos. Čia buvo pro-gos garsinti Lietuvos bylą ir skelbti kokia skriauda (kaip daroma Lietuvių Tautai (kaip ir kitoms tautoms, Krem-liaus pavergtoms). Buvo gal-vojančių lietuvių tarpe, kad Helsinkio, Beigrado ir Mad-rido konferencijos naudin-gos tik Sovietų Sąjungai, nes jos, lyg patvirtinančios Euro-pos valstybių sienas. To Kremliui ir siekės, Euro-pos valstybių sienų statuso. Tačiau išėję kitaip. Šios trys konferencijos davė progą pa-

sisakyti pavergtoms tautoms tarptautinėje platformoje. Vakarų pasaulis įsitikino per konferencijas, kad Sovietų Są-junga siekia ne taikos, o ekspansijos užgrobimui nau-jų kraštų, tautų pavergimo. Tie tikslai buvo atskleisti Madrido konferencijos metu, įvairių valstybių atstovų kal-bėtojų, ypač Didž. Britanijos, Kanados, JAV - bių ir kitų. Kremliaus kaukė - taikos balandis - buvo nuimta. Žmogaus Teisių nesilaiky-mas, Afganistano ir kt. tautų užgrobimai - okupacija bu-vo pasmerkti. Pavergtų tau-tų atstovai, jų tarpe 8 lietu-viai, atliko didelę rolę, gar-sindami Lietuvos pavergimo bylą. Ispanijos valdžia lie-tuviams ir kt. pavergtų tau-tų atstovams buvusi draugiš-ka. Ispanų spauda daug ra-šė pavergtų tautų naudai. (Mū-sų spaudoje jau buvo rašyta apie tai).

VLIKo pirmininkas K. Bo-belis aplankė 8 Europos kraš-tus, visur buvo priimtas ma-loniai, įvertinančiai. Visur palikęs memorandumus. La-bai draugiškai lietuvių dele-gaciją priėmė Popiežius Jo-nas Paulius II, kalbėjęs lie-tuviškai, kaip didelis lietu-vių bičiulis. VLIKo pirm. dr. K. Bobelis ir liūdną žinią pa-skelbė. Tai, kad JAV lietu-vių viršūnių esąs nesugyve-nimas - vėžys. Dr. K. Bo-belis apgailestavo, kad nu-trūkė "diplomatinių" ir as-meninių ryšių su PLB-nės pirmininku V. Kamantu. Be-veik einama kaipant "peilių". Tas labai kenkia bendram

lietuviybės darbui. Ši kova tarp VLIK'o ir PLB-nės pra-sidėjusi kai S. Barzdukas dar buvo PLB pirmininku. Torontietis dr. J. Sungaila pasižadėjo vesti derybas, kad VLIK'as su PLB-ne su-sitaikintų ir darniai dirbtų lietuviybės darbą.

Dr. K. Bobelis per suva-žiavimą ir vakare pobūvio metu pasakė graudžią kalbą dėl nesantaikos su PLB-nės vadovybe. Vienas profeso-rius posėdžio pertraukos metu man atvirai pareiškė (kaip buvusiam jo studentui), "kad dr. K. Bobelis perdaug imas į galvą nesutarimą su PLB pirm. V. Kamantu. Sa-vaime viskas išsilyginsia, keičiantis laikui, asmenims ir pač. Aš nuo savęs dar pridėdau: dėl charakterio ir nesugebėjimo vadovauti bei būti diplomatais, Viršūnių kovų, nesutarimų visais lai-kais buvo ir bus. Ateis nauji vadai, gal jie bus geresni ar aršesni ir gal kovos tarp sa-vęs, bet tik ne Lietuvos Tau-tos reikaluose? ... Tik vieną žinau, kad "grabai išlygins kuprotus ir šakotus". Ir, kad patyriau dirbdamas su stu-dentais, kad jauniems lie-tuvams akademikams "se-nių kovos" nepatinka. Todėl, dalis jų nusiima nuo lietu-viškos veiklos.

Antras posėdis prasidėjo po pietų 2.30 val. Praneši-mus darė Tautos Fondo pir-mininkas A. Vakselis, T. F. vald. pirmininkas J. Gied-raitis ir Kanados Tautos Fon-do pirmininkas A. Firavičius. Toliau sekė labai įdomus pranešimas Algirdo Vokie-taičio - 1944 metų VLIK'o atstovo Švedijoje. Jo kelionė iš Lietuvos laiveliu į Šved-ijos ir atgal. VLIK'o veika Švedijoje ir ryšiai su Lie-tuva slapta per radio - Kau-ne, buvo tikrai įdomūs. Tada karo metu, Baltijos jū-roje pilna buvo minų ir ka-riškų laivų, nuplaukti ir grįžti - tikras didvyrišku-mas. A. Vokietaitis VLIK'o uždavinį atliko, bet grįžtant iš Švedijos 1944 m. buvo karo laivo pastebėtas, sulintas ir nuvežtas į Stuthoffo KZ-kon-centracijos stovyklą. Tačiau slaplus dokumentus spėjo iš-mesti į Baltijos jūros dug-ną. Ir štai tas didvyris, lie-tuvius patriotas dar gyvas ir stiprus gyvena JAV-se, pa-sitarnavęs Sąjungininkams ir Lietuvai. Man buvo ma-lo nu į susitikti, kaip buvusį "Sporūtos" - mokytojų spor-to kursų lektorių, 1933 me-tais vasarą Juodkrantiuje.

Iš visų paskaitų man at-rodė, viena iš įdomiausių buvo prel. J. Balkūno - "Lie-tuvių Veiksniai ir jų Paskir-tis". Jis kalbėjo: kad Vaka-rų Pasulyje dabar veikia Lietuvos Tautos labui trys veiksniai: 1. Vyriausias Lie-tuvos Išlaisvinimo Komite-tas - VLIKAS, sukurtas Lie-tuvos teritorijoje 1943 me-tais iš politinių partijų atsto-vų, pagal 1926 m. gegužės mėnesio Lietuvos Seimo par-tijų buvusią sudėtį.

Lietuvos okupacijai įvykus, VLIK'as ėmėsi atstovauti Lietuvos Valstybės Nerai-klausomybės statusui išiai-kyti, - okupuotos Lietuvos vardu veikti, iki vėl bus at-kurtą nepriklausoma demo-kraatinė Lietuva, kaip buvo iki 1940 metų birželio mė-neio 15 dienos.

VLIK'as kalba, veikia vi-šos Lietuvių Tautos ir Vy-riausybės vardu ir ją atsto-vauja kaip politinis veiks-nys, apimdamas viso pasa-ulio lietuvių. Lietuvos Dip-lomatai tebeveikia, atlieka savo funkcijas, kurias jie

ėjo 1918 - 1940 metais, kaip Lietuvos valstybės repre-zentantai. Todėl ir dabar Lie-tuvos diplomatai yra savo vietose ir savo pareigose.

2. Amerikos Lietuvių Ta-ryba - ALTAS, Jis suorga-nizuotas irgi iš politinių par-tijų atstovų, bet apima tik JAV-bių lietuvių. ALT'as veikia ir politinėje srityje, bet pagal sąlygas, vietos ri-bose. ALT'as neveikia visos Lietuvos Tautos įgaliojimu, bet bendradarbiauja su VLIK-u, kaip vieno krašto JAV-ių veiksnys.

3. Pasaulio Lietuvių Bend-ruomenė - PLB. Šis veiks-nys jungia visus lietuvių, išsibarsčiusius po viso pa-saulio kampus, žemynus. (Ir žydai turi tokių veiksnį). PLB-nės tikslas išaiški-ti lietuvių per bažnyčias, or-ganizacijas, lietuviškas mo-kyklas ir prisidėti (ne vado-vauti) prie VLIK'o veiklos, kad būtų atgautas Neprikla-usomos Lietuvos statusas. Kiekvieno krašto lietuvių, organizuoja LB-nės sk-rus bendriesiems lietuvi-bės reikalams tvarkyti. Ki-tos visos idealinės, parti-nės, profesionalinės, spor-to ir kt. organizacijos turi savo veiklos paskirus tiks-lus. Jos irgi remia Lietu-vos laisvės atgavimo VLIK'o darbus.

Prelegentas prel. J. Bal-kūnas pažymėjo, kad tik JAV -se VLIK'as su PLB-nės va-dovybe neranda bendros kal-bos atstovavimu Baltuo-se Rūmuose ir kitose įstaigose ir, dėl nesupratimo kompen-tencijos ar noro vadovauti, kalba Lietuvių Tautos vardu. Aš dėl to norėčiau pridėti, kad daugelis tų veikėjų nėra studijavę teisės mokslų, bet vartoja užsispyrimą, nenuo-laidumą lietuviybės bendruo-se reikaluose (o valstybinės konstitucinės, tarptautinės teisės srityje yra mažamoksliai). Taigi ir, dailis garbė-troškų, nenorinčių pripažinti kitų autoritetų, kaip tik "Aš", pilni "aš" charakte-rio ydos...

Taip pat padariau išvadą iš įdomios prel. J. Balkūno, nors ne teisininko paskaitos, kad tie veiksniai ginčai išsilo-dėl nesupratimo pilnai vado-vaujamos organizacijos pas-kirčių. Gal tie vadovaujan-tieji asmenys geri inžinie-riai, gydytojai, bet teisinės, valstybinės sąvokos jiems yra miglotos. Vienas bend-ruomenės šulas, buv. moky-tojas, dažnai spaudoje rašo apie Lietuvių Bendruomenę ir jos teisinę būklę. Dabar mačosi mums, klaususiems prof. Roemerio, prof. Kri-vicko ir kitų teisininkų pas-kaitų, kad jis gina reikalą iš pešies, ne teisiškų normų ribose. ("Iš pešies" - kitus pečiai nusistumi). Tie vyrai, kurie ginčijasi yra geri vy-rai, myli Lietuvą, bet akade-miškai ne teisės, admini-stracijos specialistai.

Prel. J. Balkūnas labai ge-rai išaiškino veiksmų paskir-tis, nors jis ir ne teisinin-kas, bet reikalus apie LB-ne ir VLIK'ą gerai žino. Ačiū Jam, gal sustabdys bepras-miškas, donkechotiškas kov-as ir kovojančių vylyčias nukreips į tautos priešus.

Ps. VLIK'o ir PLB-nės ginčams likviduoti, siūlau suorganizuoti komitetą, ku-riame būtų bent keli teisinin-kai, organizacijos struktū-ros žinovai, kaip prel. J. Bal-kūnas, profesorius Krivic-kas ir kt. Jei kam nepatiks šios mano, pateiktos mintys, atsiprašau, tų asmenų. Linkiu darnaus sugyveni-mo.

NEPRIKLUSOMA LIETUVA

NEPAMIRŠKIME SOVIETINEI GUDIJAI PRISKIRTŲ LIETUVOS

ŽEMIŲ

Mes ir mūsų vadovaujančios organizacijos savo veikloje, siūsdamos memorandumus ir rezoliucijas, dažniausiai pamirštame paminėti rytinio Vilniaus krašto lietuvius ir žemes, Rusijos atiduotus sovietinei Gudijai, jų pavadinimai Baltarusija. Ten, nuo amžių lietuvių apgyventos sritys, surištos su didžiąja Lietuva istoriniu likimu, papročiais ir kalba; šiandien neša, gudų administracijos uždėtą žiaurų nutautinimo jungą. Neleidžiamos ne tik lietuviškos mokyklos, kultūrinės organizacijos, bet ir skaičiuoti lietuviški laikraščiai, išleidžiami dabar Lietuvoje. Gerai, kad bent dineraštis "Draugas" savo numeriuose atspausdino jų pagrindžio skundą Madrido Konferencijai. Vis dėlto, nežiūrint okupanto uždėtos letenos, vienas kitas laikraštinkas, Vilniaus sambūriai, kartais įžengia į "draudžiamą žemę" ir paskleidžia spaudoje nostalgikų prisiminimų apie istorines vietas, žmonių buitį, kiek tai leidžia komunistų partijos nustatyta linija.

Štai šių metų spalio mėnesio "Vakariinių Naujienų" korespondentas, Eugenijus Danilevičius savo straipsnyje "Prie Didžiosios Meilės Paminklo", keliaudamas, kaip jis sako, Vilniaus apylinkių takais, rašo: "Važiuojant Vilniaus- Lydos plentu, vos už keleto kilometrų nuo Šalčininkų, mus pasitinka pirmoji Baltarusijos TSR gyvenvietė - Beniakonyš.

Pačiame jos centre nuo Vilniaus gatvės šakojasi senų liepų alėja, vedanti į nedidelės šventoriaus kapinaites. Čia, po šimtamėčiais klevais yra Marilės Vereškaitės- Putkamerienės /1799-1863/ amžino poilsio vieta. Ta pati Marilė, kurios draugystę su didžiuoju poetu Adomu Mickevičiumi iki šiol daugelio tautų rašytojai mini eilėmis ir proza, kaip nuostabiausią legendą, kurios paveikslas įvairiomis variacijomis atsispindi ir daugelyje paties dainiaus kūrinų. Marilė Vereškaitė ir Adomas Mickevičius kilę iš kaimyninių vietovių, pamilo vienas kitą ankstyvoje jaunystėje. Su jos vardu būsimasis genijus siejo savo gražiausias viltis. Tačiau likimas lėmė kitaip. Kai Marilėi pasipiršo turtingas grafas Laurynas Putkameris, giminės privertė ją už jo tekėti.

Vos už trejeto kilometrų nuo Benekonių- Baltininkų gyvenvietės. Ant kalvelės stovi gražūs raudonų plytų rūmai - buvusi Putkamerių rezidencija, kur po vestuvių apsigyveno Marilė. Dabar rūmuose įsikūrusi J. Gagarino kolūkio kontora... Prie rūmų yra išlikęs senas tvenkinėlis, poeto pavadintas "Marilės jūra" ir gražus parkas su "Marilės gojeliu". Vėliau A. Mickevičius Putkamerio rūmus simboliškai pavaizdavo tvirtovės bokštu, kuriame buvo užmūryta Aldona, juos įamžino poemoje "Konradas Valerodas". Eidami centriniu takeliu, išvystame aikštelę su suoliukais, grandinių tvorele aptvertą akmenį, kuris buvo Marilės susitikimų su didžiuoju poetu liudininkas. ... Pageltę klevų lapai krenta ant Marilės amžino poilsio vietos. A. Mickevičiui mylimosios kapo neteko aplankyti, kadangi jis mirė aštuoneriais metais ankščiau už Marilę. Tai padarė jo sūnus Vladislovas. Dar vėliau, pažymint didžiojo poeto šimtąsias mirties metines 1955 m., čia buvo ir poeto proanūkas, prancūzų žurnalistas J. Gorcek'is. Nuo Marilės kapo jis į Paryžių išsivežė klevą daigelį, kurį ten pasodino prie A. Mickevičiaus paminklo. Marilės kapas Benekonyse, Putkamerio sodyba, "Marilės jūra", "Marilės akmuo" Baltininkuose... rašo Danilevičius: Žvelgi į šiuos, jau istorija tapusius, paminklus ir nejučiomis prisimeni poeto eiles:

Sustabdau leduose aš
nuvargintą žvilgsnį
Ir, nubraukęs lašus nuo
aptėmusio žvilgsnio,
Ieškau šiaurėj žvaigždės po
pilkąsias erdves,
Ieškau savo namų, Lietuvos ir tavęs...

Taip, broli, Eugenijau Danilevičiau! Didysis poetas A. Mickevičius, kad ir lenkiškai rašydamas, prieš pusantro šimto metų čia iš tremties ieškojo Lietuvos ir savo namų, o tavo čia jau pasitinka Baltarusijos gyvenvietė? Nors pats gerai žinai, kad čia yra buvo ir bus tikroji Lietuvos žemė, tik "Didžiojo brolio" įsakymu verčiama vadinti Bielarusija!

Kad lietuviškas patriotinis jaunimas ten nėra pamiršęs Gudijai atiduotų lietuviškų žemių, rodo gyvi pavyzdžiai kaip dėl to kovoja. Šeši kilometrai į pietus nuo Druskininkų prie Vilnius- Gardinas plento yra nuostabiai gražus Nemuno slėnis - Reigardas, vaizdžiai aprašytas Krėvės- Mickevičiaus "Dainavos šalies senų žmonių padavimuose". Toje vietoje prie plento pastatytas stulpas su užrašu: "Bielaruskaja SSR". Aną vasarą Vilniaus Universiteto studentų ekskursija važiuavo į Gardiną aplankyti Vytauto Didžiojo pilį. Studentai, pravažiavę sieną žymintį stulpą, prie Reigardas sustabdė autobusą, kad pasigrožėtų legendariniu slėniu. Visi išlipo iš autobuso, su giedojo Maironio "Lietuva brangi" ir demonstratyviai sušuko tirs kartus "Valio, Lietuva!". Tuo parodydami, kad čia yra ne Baltarusija, bet istorinė, tikroji Lietuvos žemė. Žinoma, vėliau po to NKVD buvo prarastas tardymas, primesti visokie kaltinimai ir ne vienas dėl to teko palikti universitetą. Po šio atsitikimo autobusus buvo griežtai uždrausta daryti sustojimo tik pervažiuojant tariamą Baltarusijos sieną.

Tėvynėje gyvenantieji broliai, nepaisydami persekiojimų, drąsiai kovoja su okupantu dėl savo kalbos ir žemės, o mes čia savo tautiniuose minėjimuose ir politinėje veikloje dažniausiai pamirštame prisiminti savo tautos brolius, Maskvos atiduotus Gudijai galutiniam nutautėjimui. Paguoskime ir sutiprinkime mes jų nelygią kovą bent savo iškilmingų susiejimų ir minėjimų metu!

J.V. SUDUVAS

STOGASTULPIO FRAGMENTAS

A. KILIS

/ Adomas MICKEVIČIUS / MICKIEWICZ / gimė 1978.12.24 Zaosės dvare, Naugarduko apl., mirė 1855.11.26 Kostasantinopolyje. Jis buvo kilęs iš Lietuvos bajorų Rimvydų Mickevičių giminės, dar 17 a. gyvenusios etnografiškai lietuviškoje Rodūnės parapijoje, iš kur jo prosenelis Kristupas Mickevičius nusikėlė Naugarduko sritin/.

NAUJIEJI METAI VIKTORIJOS EROJE MONTREALYJE

Praeito šimtmečio antroje pusėje Montrealis gyveno viktorinį amžių. To laiko miesto aristokratija buvo išsidėsčiusi aplink mūsų miesto žymenybę - Mount Royal kalną.

Vieni iš žymiausių miesto magnatų buvo tuo metu Sir ir lady Allan Montagu. Jų rūmai buvo pastatyti aukščiausioje tuo laiku Mount Royal kalno pietinėje pašlaitėje, kur dabar eina Pine Avenue, ir vakarus nuo Royal Victoria ligoninės.

Montagu giminė garsėjo savo laivininkystės pramonė. Sir Allan Montagu buvo petik gabus pramonėje, bet ir apsukrus bei tolinumatantis statybininkas. Kuomet žymaus kailių prekybininko Simono McTavish farma, einanti nuo Sherbrook'o gatvės aukštyn dabartinio McGill universiteto platumu į šiaurę, buvo pardavinėjama statybiniams sklypams, Allan Montagu visus nustebo, pagriebęs patį aukščiausią ir sumokėjęs už jį 2250 svarų. Čia jis pasistatė savo rezidenciją, pavadinęs "Ravenscrag".

Nepaprastai ištaigingai ir puikiai pastatyti rūmai tai buvo! Statyti apie 1861 metus, jie stovi ir dabar. Juose yra įsikūręs McGill Universiteto Allan Memorial Psichiatrinis Institutas, kuriam šie Rūmai buvo perleisti Montagu šeimos 1940 metais.

Dabar šiek tiek apie šių garsiųjų rūmų spalvingą praeitį, būtent - pokylius įvairiausiomis progomis, šiuo atveju - Naujųjų Metų sutikimus.

Ypatingi metai buvo 1894-ji. Kaip sako to laiko metraščiai - "tą vakarą džiaugsmas ir prabanga viešpatavo šių rūmų skliautuose". Naktis buvo nuostabi. Ilgos rogių eilės traukė snieguotais kalno šlaitų keliais link puikiai šviesomis žerinių rūmų, tamsiais miškais apaugusio kalno aukštumoj.

Du Montrealio policininkai sutiko svečius prie durų. "Laimingų Naujųjų Metų" linkėjimai virš durų buvo išrašyti raudonų gyvų gvazdikų žiedais. Sir Allan Montagu ir ponis priiminėjo svečius valgomajame kambaryje, prie šokių salės. O svečių buvo daug - virš 400 kvietimų buvo išsiuntinėta! Ir normaliai niekas nedirždavo atsisakyti nuo šios garbės sutikti Naujuosius Metus "Ravenscrag'e".

Svečių sąrašo tarpe buvo vardai: Hickson, Clouston, McDougall, Pangman, Buchanan, Redford, Ogilvy, Galt, Molson, Morrice, Hutchison, Cantlie, Meighen, Ross, Redpath, Whitehead, Porteous, Wauklyn ir t.t. Dauguma jų to meto Montrealio aukštosios aristokratijos nariai.

Dvidešimt šokių buvo šokama programoje. Tai visi to laiko garsiausi šokiai: valsas, lancers, polka, jubilėjus, galopas ir kiti, ir finalui - "Sir Roger de Coverley". Na, o melodijos buvo - "Charming", "ecstasy", "Child of Fortune", "Isle of Champagne", "Le Courier d'Amour", etc.

Svečiai šokdavo dviguba grupė lancers, kuomet gilaus tono varpai pradėdavo daužti 12-ąją. Šokis nutrūkdavo, šokėjai sustodavo didžiuliu ratu ir ranka į ranką susikabinę giedojo "Could lang Syne". Po to Naujieji Metai buvo sveikinami su linksmu juoku, širdingais linkėjimais vienas kitam...

Tačiau, ne visi svečiai būdavo šokių salėje. Daugelis jų laikas nuo laiko pasitraukdavo į šių rūmų konservatoriją ir kitus erdvius rūmų kambarius. Čia visur naujai išrastų elektros lempučių rožinėje šviesoje po puikiomis palmėmis ir kita tropiška augmenija buvo gausu puikių fotelių. Čia puikioje prabangoje svečiai sėdinėjo ar stovinėjo vieni su kitais kalbėdamiesi ir brangius gėrulus girkšnodami, juokaudami ar kitaip vienas kitą užimdami. Tai buvo sapnas grožio ir kvėpalų... Taip pokyliai tęsdavosi iki "aušrėlės".

algimanto skiltis

KALIFORNIŠKOJI TRAUKA

Dar kartą teko įsitikinti kokią didelį vaidmenį lietuviškųjų nuotakų išlaikymo srityje vaidina lietuviškosios parapijos, viešėjus ir gerokai pavažinėjus po pietinę Kaliforniją. Tiesa, kalbant apie tą valstiją, reikia neužmiršti, kad vienintelė lietuvių katalikų parapija - Šv. Kazimiero - yra Los Angeles, tačiau jos trauka, įtaka ir svarba jaučiama visoje pietinėje Kalifornijoje, net ir tolokai nuo jos gyvenančių lietuvių tarpe. Šiuo tarpa kalbame netiek apie religinius motyvus, kiek bendrąja lietuviškąja veikla, kuri taip artimai susijusi ir bazuojasi toje lietuviškoje parapijoje, su šventove, mokykla, sale. Sekmadeniais ar ir kitų švenčių dienomis suvažiuoja tautiečiai pamaldoms (ne vien tik "bažnytininkai"). Po to, šventoriuje - kieme ar po sale esančiame rūsyje, prie kavutės ar pyrago, tautiečiai bendrauja, vyksta pokalbiai, diskusijos. Neretai, čia pat salėje tuoj pat ir koks minėjimas, sueiga, posėdis, susirinkimas, repeticija. O ką bekalbėti apie šeštadienio vakarais ruošiamus balius, vaidinimus ir kitokio rango parengimus - beveik visa tai vyksta parapijos patalpose. Tiesa, nepertoliausiai nuo parapijos yra ir Lietuvių Tautiniai Namai. Tai dviejų aukštų pastatas, su antrame aukšte esančia visai jaukia sale, o apačioje, savitaisiais veikia valgykla, kurioje už visai prieinamą kainą gali gauti lietuviško skonio pietus. Turima ir atskirą patalpą jaunimui, kurioje, kas antrą penktadienio vakarą renkasi jaunieji, Vadinasi, ir šis pastatas papildo losangeliečių lietuvių poreikius. Tačiau, parapijos trauka jaučiama ir už gerokai, geografinę plotmę, nutolusių tautiečių. Teko kalbėti su tautiečiais, gyvenančiais už virš 100 ir daugiau mylių nuo parapijos, kurie tegu ir ne kiekvieną kartą ir ne kiekvieną sekmadienį, vis dėlto neišsigaista tolimo kelio ir atvyksta lietuviškojo judėjimo centran. Gal iš dviejų savaitgalių stebėjimo ir nederėtų daryti baigmines išvadas, tačiau, atrodytu, kad jaunosios kartos atstovų lietuviškojo centro aplinkoje, galėtų būti daugiau. Bet ar nepanašų, teigimą lydetų stebėjimai ir kitose lietuviškose salose?

Tačiau ir po tokių pastabų, būtų nedovanotina klaida neįvertinti ir pripažinti to gausaus jaunųjų būrio (Los Angeles ir apylinkių), kurie ir šoka ir groja ir vaidina ar sportuoja ir veikia skautų ar ateitininkų gretose. Tai grazus, skaitlingas jaunųjų būrys, tegalys susilaukti tik pozityvaus vertinimo.

Iš šalies žvelgiant į mūsų lietuvių gyvenimą piet. Kalifornijoje, tuoj pat pastebi tam tikrus skirtumus, tegu ir ne esminius, bet aiškiai jaučiamus. Lietuvių susitikimuose, atrodo, niekas neskuba, gal net ir nesikarščiuoja, jauti taktą ir atrodytu, kad net ir socialinio turinio bendradarbiavime, mažiau nugarima "karščiosios", pirmenybę atiduodant Kalifornijoje gamintam vynui. Visi jie ten, mažesni ar didesni, vyno ekspertai, žino, kada, kur ir kokią vyną geria, kokių metų, iš kokio regiono. Išties, pavaišina tave tokiais vynais, kurie netik neblogesni, bet tikrai skanesni ir malonesni gomuriui už išgarsintuosius prancūziškus ar itališkus vynus. Turbūt bus tai švelnaus klimato pasėka, bet absoliutinė dauguma sutiktųjų labai gražiai ir jaunai (net ir vyresnieji) atrodo, džiaugiasi gyvenimu, puikuoja kaip ir nuolatinio dangaus skliauto žydurum. Palmės ir kiti egzotiški augalai, krūmai ir gėlės, sudaro aplinką, lyg visą laiką esi atostogose ir poilsiauji. Nekilnojamos nuosavybės kainos tiesiog nepaprastai aukštos, nes gyventojų gausėja, paklausa didėja ir vis daugiau (įskaitant lietuvių) susižavi kaliforniškąja gamta ir visa aplinka. Nenuostabu, kad ir lietuviškoji sala ten, dar vis gausėja.

Nelengva buvo džentelmenams. Miegoti tekdavo mažai, nes jau tos pačios Naujųjų Metų dienos popiečiu jie turėdavo atlikti socialias pareigas - aplankyti bei pasveikinti visus to meto žymiuosius žmones, gimines ir draugus. Žinoma, vizitai būdavo labai trumpi, gal keletą minučių. O visa tai neapsiėjo be vaišių. Kiekviena namo buvo didžiulis butelis vyno, kurį servuodavo pati namų ponė. O tokiu atveju - džentelmenai negalėdavo atsisakyti nuo bent vieno stiklo. Taigi, po 20-30 tokių vizitų, daugelis jų tikrai "nusragaudavo". Vėliau šis paprotys buvo pakeistas. Prie durų jau sutikdavo tarnas su gėrimais. Tuomet negeriantysis jau galėjo atsisakyti nuo "čierkos".

Naujų Metų dieną, kaip papročiai reikalavo, durys turėjo būti atdaros kiekvienam praeiviui. Tai buvo geriausia proga sulopyti senųjų metų nesantaikas ar skriaudas atsilyginti. Jeigu kas nors ir seniai nuo namų atitolo, stauga pasirodžius, jo turėjo laukti meilė ir atleidimas. Jo - kių pakvietimų ar ypatingų prašymų apsilankymui nebuvo reikalinga, o apsilankiusieji turėjo užtikrintą vaišingumą.

Ši Naujųjų Metų Dienos laikymosi tradicija buvo prancūziškos ir škotiškos kilmės. Ji buvo labai paplitusi netik miestuose, miesteliuose, bet ir plačiojoje provincijoje. Žmonės keliaudavo šimtus mylių per snieguotus Quebec'o laukus ir kalnus, kad savo artimuosius aplankytų.

Sir Lomer Guin, Quebec'o premjeras dar 1910 metais rašė: "Naujųjų Metų sezonas yra pašvęstas apsilankymui ir asmeniškam perdavimui geriausių linkėjimų netik savoje gimtinėje ar ypatingų draugų ratelyje, bet ir visiems mūsų kaimynams ar šiaip piliečiams". O naujai iš Anglijos atvykęs Montrealio anglikonų vyskupas Ashton Oxenden pirmųjų 1869 metų dieną priėmė net apie 300 lankytojų. Toks skaičius netikėtų svečių išeikvojo vyskupo vyno atsargas iki paskutiniųjų, tačiau tai jam paliko tokį neužmirštamą įspūdį, jog jis vėliau pasakė, kad "būtų tikrai nelaiminga /situacija/, jei ši kilni tradicija kada nors išnyktų..."

Taip buvo anuomet, tais romantiškais laikais. O dabar?...

D.N. Baltukonis

3 psl.

Iš:
UŽUOVĖJA

Nebuvo kur nugiežti apmaudo, kaip prie Bartkaus klėtės. Čia tik du žingsniai, ir jos langas. Nors imk ir išmaišyk jį su visais rėmais. Iy jau ir mėgindamas tą daryti, stumtelėjo vieną suveriamų rėmų pusę. Ir ko nesubliuvo iš nustebimo. Langas lengvai pasidavė į vidų. Jis turėjo būti iš vakaro užmirštas užkabinti. Ar ji pati, tik spėjus įpulti, atkabino? Jo pakinkliai sulinko. Kaulus užliejo, kaip sausgėla. Perėjo išilgai smelkiančios šiurmėlės. Jis pasirėmė ant palangės ir, vidun.

Meistras su dviem padėjėjais statė Vitkui daržinę prie tvartų. Kai tą baigė, dar apsiėmė perkrauti iš naujo klėtį, kadangi senoji, dar iš sodžiaus pervežta, papuvus pamatiniams, smego į žemę. Dėl to jie ir ilgiau užgaišo. Atklė ar ne nuo Girkančių, ar dar nuo toliau,ėjo statydami, dainuodami ir žvingindami mergas.

Visi jauni ir smarkūs gėrikai. O vienas padėjėjų, rudaplaukis Gustis, dar ir mergišius pirmo numerio. Jis, žinoma, gyrėsi ir lenkdamas pirštus, skaičiavo savo nuotykius. Jis tvirtino, kad kojas reikėtų nusiatyti ir tai neužtektų pirštų, toms ūkininkų dukterims, kurios jam įnamio vaikui – meistriukui, maloniai kedeno ugninius plaukus.

Kibo ir prie Agutės, bet greitai atlyžo. Ne tai, kad merga kieta, bet, kad nespėjus. Mergų Gružiškėse, kaip amaro. Visai nusivaryti nuo kojų neužsimoka. Ar taip jau buvo ar ne, nesuvysi. Taip gal ir nebuvo, nes brisdamas rasomis iš sodžiaus, kaip šuva uodegą pabrukęs, liūdnam apmąstė, kad jau darbai baigiasi ir kas žino, kaip bus kitur.

Gera, kad jį kamavo liūdnos mintys ir dėl to jis ėjo tykliai. Kitaip jau būtų užsimoklinęs ant besikalbančių. Sukruto į žolės darželio patvory ir užgniaužęs kvapą klausė. Kai Valiaus kojos išnyko lange, jis atsikėlė ir metėsi daržinė, kelti draugų. Tie, ką tik įmigę, niurzgė.

– Kelkit, rupūžiokai! Jau turiu paukštį kilpose. Pat-sai įlindo. Reikia tik paimti.

– Kas?
– Kur?

Jis išdėjo reikalą. Acha, pakursim pirtį. Miegauisti meštra! netruko susivokti padėjime.

– Kai lys lauk – nutraukti kelnes ir perlieti šmaikščia lazdele. Kad paperštėtų porą dienų, – siūlė tas, kuris daugiau mėgo muštynes dėl merginų, negu jas pačias.

– Niekai, – samprotavo vyresnysis meistras. – Kam mušti? Tau, kad tik nagus pagalandus... Geriau numovus kelnes, taip ir paleisti, kaip gandra. Kol paršvitruos per lauką ir užteks.

Gustis žalačiupris buvo nepatenkintas. Jo narsi krūtinė kunkuliavo ir gyslos drebėjo. Jis mirkčiojo, žvalgėsi, kraipėsi, paskui sužuko:

– Jau!... Jau žinau vyručiai! Tai bus pats gražiausias reginys! Padarysim tįjatrą, ir pinigų neimsim už pasižiūrėjimą!

Jo žvali akis patėmijo didelę, pailgą dėžę. Ją surentė Vitkus savo ūkio reikalams. Pasiauginus kiaulių, nebuvo kaip be jos pasverti ir stotin nugabenti. Aišku, ar ne? Ir jie nebegaišo, nes pro lentų plyšius švilpavo aušra. Sukibę dviese, kaip begalint atsargiau, atbugdė narvą prie trobos ir pastatė palangėje. Gerų lentų, uosio skersiais ir storom vinim sukaltas, kad nė pasiūčiausias kuilis neišlaužtų. Uždaromas per galą, dureles nuleidžiant iš viršaus. Ir taip atdaru galu, atremtą į sieną, kaip žvėris nasrus švertęs tykojo ir laukė grobio po langū. Grobis pat-sai į tuos nasrus turėjo nusileisti. Susimokėliai duso nuo įtempimo, pritūpė, atstatė nagus. Du turėjo griebti už kojų ir stačią vidun, o tretysis iš viršaus užleisti paruoštas dureles. Ir užrišti. Jau itin švito. Rytuose rauda. Gaidys išsivedė vištas į kiemą ir paskleidė jieškoti grūdo. Nu, velnias... Jau turi pasirodyti. Jau, jau atlipa miškų viršūnėmis diena. Tykančiųjų rankos drebėjo.

Ir pagaliau, minkštai brakstelėjo langas. Išsikišo korpės. Į palangę iširėmė keliai ir rankos – jis leidosi atbulas. Galva ir pečiai dar buvo viduje, tarp lango rėmų, kai geležinės, sakais įdiržusių meistrų rankos, čiupo už pakinklių ir stačiai į dėžės gerklę. Tuo pačiu metu durelės užkrito iš viršaus. Kol imtinis sumojo kas darosi, jos buvo jau užrištos ir jį nešė siūbuodami, kaip neštu – vais, ir pastatė kiemo vidury.

Nuėšti ir pastatyti vyrai suspėjo iki suprato žmogus kur papuolė. Jis pagavo draskytis ūkšdamas ir grieždamas danti mis. Iširėmė nugara į viršų, išpūtė žandus. Lentos kiek palinko, bet uosiniai skersiai nieko. Spyrė kojomis į galą – irgi tas pats. Grabinėjosi po kišenės, o peilio nėra, kad nupjovus virvę ir atsikėlus dureles. Davėsi, vartėsi, daužė kumščiais – narvas judėjo, vartėsi į šonus, šokinėjo nuo žemės, bet laikė. Tada jį, nusikamavusį, apėmė siaubas ir nevilitis. Nieko nebeliko, kaip danti mis griežti ir bliauti ir raudoti iš pasiutimo. Ir kai tas niekė, ėmė geruoju prašytis:

– Išleiskit... Nebūkit pašėlę. Nu ir kas jums, vyručiai, iš to? Ar tai vyrų darbas?

Vyrai laikė rankas kišenėse ir suktines prie lūpų prisilipdę, patenkinti savo žygiu, pūtė dūmus. Pilnai įvertindami ir pasitikėdami savo šeimnininko meistriškais sugebėjimais renčiant šį narvą, jie buvo ramūs.

– Alaus bačką statau! Broliukai, klausykite! Aš ant jūsų ne pusę žodelio blogo nesu pasakęs... Tai ko jūs? Ar taip gražu? Piemenys tegul užsiima, o jums, tokiems rimtiems vyrams ir nepritinka...

– Mums tai tinka, mums visai nieko. Ir pačiam ne – pro šalį atskivėpti. Smarkiausiai šią naktį, – ramino žalasis Gustis.

MARIUS KATILIŠKIS

Gruodžio mėn. 17 d., 1980 m., mirė rašytojas Marius KATILIŠKIS, Gyveno Lemonte su šeima, savo pasistatytuose namuose, netoli Chicago. Išgyvenęs eilę operacijų, po kojų amputavimo buvo sustiprėjęs ir grįžęs į namus. Širdis, tačiau nusilpo, prisidėjo ir emfizema. Išėjo negrįžtamai.

Buvo gimęs 1915 m. rugsėjo mėn. 15 d. Nuo 1949 m. apsigyveno JAV-se. Prozą pradėjo spausdinti 1932 m. Jau patys pirmieji jo kūriniai atkreipė kritikos dėmesį šviežiu gaivališkumu, jaunatvišku polėkiu, žodinga ir turtinga kalba ir situacijų bei charakterių autentiškumu.

Gyvendamas JAV-se, parašė ir išleido šias knygas: Prasilenkimo Valanda – 1948 m., gavo skaitytojų literatūros premiją; Užuvėja – 1952 m., Miškais Ateina Ruduo – 1957 m., laimėjo Lietuvių Enciklopedijos premiją. Išėjusiems Negrįžti – 1958, laimėjo Vinco Krėvės premiją, novelių rinkinį Šventadienis Už Miesto – 1963 m., laimėjo Lietuvių Rašytojų Draugijos premiją; Apsakymai – 1975.

Lietuvoje 1944 m. buvo parengęs spaudai knygą Seno Kareivio Grįžimas, tačiau karo sąmyšyje rrankraštis dingo, ir knyga liko neatspausdinta.

Marius Katiliškio asmenyje netekome rašytojo, vieno iškiliausio prozininko, kuris plačiai ir intymiai pažino savo žemę, savo žmogų ir savąją kalbą. Jis įnešė mūsų buitinei prozon stiprią individualybę ir originalų formą. L.E.

Valius siūlė geras magaryčias Kiburiuose. Po butelį nuo galvos. O tie na. Vėl keikė ir grąsino ir vertė kalėjimo sienas. Ir pasibaisėdamas laukė prasiveriant trobos durų. Ilgai neteko laukti. Meistrai pasitraukė į pašalį pajutę atsikėlusį šeimnininką.

– Kas tą kiaulių būdą išjojo iš daržinės? Ar neisit gulti!

Barė šunis Vitkus. Vienas jų budėjo prie narvo, pašiaušęs karčius, o mažesnis lakstė aplinkui ir plonai kiauksėjo. Jie ką nors aptiko – sumetė žmogus. Priėjęs pasilenks. Viduje kažinkas. Akys iš patamsių dilbo.

– Nugį čia kas? – atšoko porą žingsnių atgal Vitkus.
– Aš... dėde...
– Tu?
– Ne... Išleisk, Vitkau...
– Ucha-cha!... Tai, vyrel... Kas tave įgrūdo? Kaip leivą už groty?...
Atokiau, prie daržinės, visi trys meistrai pūtė dūmus ir rąžėsi. Rudasis paaiškino:

– Tai mes, gaspador, šėšką sugavom. Didelis bestija... Vištienos mat užsimanė. Praverstų kailį nulupti, tik vasarą nekoks akuotas.

– Įdėsiu tau, gyvatsnapi, gerą akuotą! – šnypstė Valius, Vitkaus išvadotas. Bet ką tu jiems įdėsi? Trys įgudę peštukai jo tik laukė. Pamėgink.

Vitkus nusijuokė ir prikando lūpą. Gero jau nežadėjo pašiaušti ūsai ir virvagaly, kurį tebelaikė sugniaužęs, kaip jį atrišo nuo būdos.

– Buvai kamaroj, išeina?
– Tai... kaip ir nebuvau...
– Abiem jums su šituo, vandeniu subrankinus, – purtė senis virvę.

– Ką ten būsi? Gal minutę kokią. Pasišnekėjom...
– Pasišnekėjot.
– Mes rimtai, sakau, tamstai.
– Acha...
– Aš jau kaip ir apsisvėręs... Jeigu leisi Agutę...
Vitkus dar sakė ką tai. Valius vis atbulas, atbulas... Paskum skersom pro vartus. O paskui, tai pluošė! Kad tik ko nesutiktų. Akys lipo ant kaktos, pamanius, kaip jį įniks pjauti.

– Vėlnių jojamoji naktis! Ir kas mane išnešė į tą prakeiktą sodžių? Negalėjau sau knarkti ant šieno, kaip žmogus? Uch!...

Putros prisivirta. Neišsrėbsi taip pigiai. Jis bijojo ir į savo drabužius pažvelgti. Ir į rankas. Ėjo, kaip iš jaujos, po linų mynimo. Ir tik taikė nematant įsmukti dar žinėn.

Iš: MIŠKAIS ATEINA RUDUO

Črai pasikeitė greičiau, negu spėjo pilnatis pereiti į delčią, kaip ir buvo nusakęs šlubasis Doveikos piemuo. Jo kaulus sukino sausgėla, tai šnekėjo geriau už visus ka-lendrius. Unkstė jis botagais nučaižyto šunies balsu, kaleno dantim ir labai nenoriai traukėsi nuo laužo. Dieną prieš tai jau pagavo sprangiai rykauti kėkštas, pašiaušęs plunksnas ir žmogų prisileisdamas pernelyg arti. Meleta galando geležinį snapą į sausą epušės šaką, voverė piktai švirksstė, žerdama į akis skujų žvynus, o zuikiai skuto iš tankumynų į palaukes.

Dangaus skvernas, užklojęs balkšvą, negyvą tyrelio lygumą, staiga taip tamsiai drumstai pamėlo, jog atrodė, vakaras būtų ir suotėmis smelktusi iš visų pusių gilyn į pačią miško širdį. Garbanota ir širma pelkynų pušelių sriūtis, neapžvelgiamai liūliuojanti iki ežero ir jį apsupanti, sušvito šviežiu žalum, tartum dobilų laukas po lietaus. Eglės sujudo iš vidaus, iš pašaknių. Sniegas kniojosi ir čirškė aplediję spygliai. Drebulys perbėgo mišką. Jis pasidarė trankiai garsus, atpalaiduojas iš savęs visa ką buvo sugėręs per ilgus žiemos mėnesius, ką šaltis buvo sukales akmenine kule į žemę. Griūvančių medžių trenksmas ir jų sukulto vėjo ūžesys piovėsi biržėmis ir skaynimais. Žalios metalinės musės balsu zirzė piūkiai, žlegėjo ir viauksėjo kirviai, ir eiguļ šaukiančiojo ūkavimas skardėjo ilgai, prātisai, lyg skerdžiaus ragas.

Neilg trukus lyg migla kokia, lyg patsai debesys nusileido iš viršaus. Aptraukė kirtimus ir įsivėlė tarp medžių. Pirštinės sudrėko, avalynė atsileido, ir apšerkšnijusios darbininkų nugaros sujudavo šlapiais plotais. Smulikutė lijudra buvo jaučiama ant veido.

Išmaltu žiemkeliu, greitomis pratrintu tarp kelmų ir atvašų, vienas po kito šliaužė popiermalkių vežimai. Braškėjo pakinktai, tratėjo ienos, cypė pavažos, užėjusios ant plikos šaknies, ir pliaušėjo botagai ir įkandin sekančių vežėjų keiksmi. Pilnus vežimus lenkė iš priešingos pusės tušti, skubėdami atgal į kirtimus, išvertę savo krovinius prie upės. Jos pakraščiu, šiek tiek pakilęs nuo ledų, rikiavosi neapžvelgiamos rietuvės sukrautos medžiagos. Iš čia, kiek siekė akys, tyvuliavo neužaugusių pušelių plotai ir kelmynai, pašiaušti skurdžiu atžaly nu ir kur-ne-kur sėklina pušim. Miškas traukėsi nuo upės tokiais plotais, kokius spėdavo girininkas su gauja eiguļų apmatuoti per vasarą, žiemą paguldyti ant šono ir pavasarį nuplukdyti į Melamedo tvenkinį iš visų urkštų – nių surankioti kirtėjai.

– Ei, ei, zimagovai! Pasispauskit! Pasipustykite delnus, šįvakar bus ką ant danties užmesti! – tuščiomis ro-gėmis, gulom ant maišo pasidrebėjęs, smarkia riščia pralėkė ūkininkas.

Kirtėjai neturėjo kada su pravažiuojančiais rietis. Jie galėjo hebeni nusispiauti ir pagrūmoti kirkočių, jei kuris jau per daug ėjo iš tvarkos. Bet keiksmas, kurį Tilius paleido pavyėjui, buvo skirtas kitam kam. Jis pajuto atsi-leidusį apavą ir mėgino persukti autus, pasidėjęs koją ant kelmo. Padaužė rankomis kelnų kišenes.

– Peilį paskolink, Petrai.
– O kur savąjį padėjai?
– Neberandu.

– Kai nuleis sniegą, tik nepatingėk paieškoti. Iki tu-zino surinksi, – atlenkęs geležtę ir senu įpročiu brūkšte – lėjęs ašmenis į šlaunį, padavė Petras peilį. – Aštrus. Ne-įsipiauk.

Tilius jautė, kad sekamas jo nevykęs darbas, ir tai jam kėlė apmaudą.

– O tu, Petriuk, per daug nešiaušk šerio su savo ba-tais. Dar ožkų viršininku apšauks.
– Naginės gerai, kai šala – kojai sveikiau. Bet ne kas tokią dieną.

– Apskritai ne kas. Šunies darbas – šunies ir duona. Ir viskas. Pažiūrėk, kokios rankos! – kišo Tilius letenas, lyg svarų šuniškos buities įrodymą. Jos buvo taip išmirkusios, oda taip bauriai susiraukšlijusi – tokios papras-tai būna skalbėjų, – jog net gurgždėjo braukiant vieną į kitą.

– Užtat kad su pirštine. Vėgi, mano...
– Kam tau pirštinė, jei ką tik gimusį motina meškos taukais ištrynė? Nei šalčio, nei šilumos – nieko tu nebijai.

– Teisybė.
– Kas teisybė? – nejaukiai kniostelėjo Tilius. – Ar pasaka apie mešką ir jos taucus?

Petras sukukeno tartum ežys. Jo rankos buvo vertos pagarbos ir pasigėrėjimo. Neišdribusios į plaštakas, kad galėtų jomis užkloti pusę stalo, trumpais storais pirštais, putnios, lyg patinusios. Jos blizgėjo nuo sakų, kietai su-dirbtos, sumuštais delnais, kaip sunkvežimio padangos. Ką ėmė, ką lietė tomis rankelėmis, viskas lūžo ir trupėjo. Turėdamas tokius įnagius, ne duona – pyragu gali misti. Gyvas žarijas grabinėja ir visai neskubėdamas neša prie pypkės. Dar palaiko prispaudęs. Kalvis, ir tas šalčiau neapsieina su ugnimi.

– Kažin, kiek laiko?
Petras irgi neturėjo laikrodžio, o valandą beveik tiksliai galėdavo nusakyti, ar būdavo apsiniaukę, ar saulėta.

– Pietų lauki?
– Ne pietų, o vakaro.
– Tai dar toli. Toli vakaras, broliuk.

Toli. Dienos jau itin pratįsusios. Kai saulė įspindi pro šakas, sniegas nebeatsilaiko ir patęžta. Ir iš įkaitusios žievės plyšio išlenda gerai peržiemojusi žalia musė.

Petras patikrino kirvio ašmenis, pasispiaudė delnus ir, atidžiai apvedęs akimis eglės viršūnę, ieškojo jos pasvirimo. Ir šakų išdėstymas, ir vėjas svarbu, norint gerai nuleisti medį. S iedros burgzdamas skrido į šalis, aptėkšdamas sniegą, atsimušdamas į kitus medžius...

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

IŠ PADANGĖS MIELOS

/Iš spaudos okup. Lietuvoje ir išeivijoje/Parinko J.P.-lis.

KĄ PASAKĖ AFGANIS-
TANC RAŠYTOJŲ SĄ -
JUNGOS PIRMININKAS

Lietuvoje, pasirodo, sve-
čiavosi net Afganistano Ra-
šytojų Sąjungos pirmininkas.
Ko jis atsitenkė net į Lie-
tuvą - paaiški perskačius
straipsnį "Tiesoje", kuria-
me sakoma, kad tolimasis
svečias papasakojo, "kaip
Afganistano liaudis kovoja
prieš imperializmą ir re-
akcijos intrigas, kaip gina-
mi Balandžio revoliucijos
pasiekimai". Jis taip pat,
visai nemirskėdamas tvir-
tino, kad 90% beraščių af-
ganistaniečių tautoje ma-
sės švietimą trukdo "kal-
nuose siautėjančios kontra-
revoliucinių banditų, Vaka-
rų ir Kinijos ginklais ap-
ginkluotų smurtininkų gau-
jos". Nors afganams rei-
kia socialinės pažangos, bet
jie nenori, kad ją atneštų
rusų komunistų prievarta ir
diktatūra, kuriai jokia ki-
ta tauta iš tikrųjų nerūpi.

ŽALOJI IŠ PASVALIO
MASKVOS PARODOJE

Maskvoje buvo surengta
veislinių galvijų paroda. Jo-
je specialistai gerai įvertino
Pasvalio rajono kolūkių "Pa-
vasaris" danų žaliųjų veislės
karvę, kurios pienas labai
riebus - 4,48%. Per trečią
laktaciją ji yra davusi 7922
kg pieno.

Aukšto produktyvumo Lie-
tuvos žaliųjų ir juodmargių
veislių karves parodoje ro-
dė Staniūnų eksperimentinis
ūkis, Upytės bandymų stotis,
Baisogalos eksperimentinis
ūkis.

Taip pat buvo rodomi iš
Lietuvos nugabenti buliai,
kiaulės ir arkliai.

APIE KAUNO
HIDROELEKTRINĘ

Mokslų Akademijos 1977
m. išleistoje monografijoje
"Nemunas" pateikiama duo-
menų apie vadinamą Kauno
Jūrą ir prie jos pastatytą e-
lektrinės jėgainę.

Elektrinei statyti vieta bu-
vo parinkta tarp Petrašiūnų
ir Pažaislio, nes abu Nemū-
no krantai ten labai statūs.
Statyba buvo baigta 1960 m.
Stoties pajėgumas - 90 MW.,
vandens talpa užima 80 km
talpyklos tūris 462 mil. kub.
metrų.

Iš užlietos zonos reikėjo
iškelti 800 kiemų, tarp jų ir
Rumšiškės miestelį su 3
000 gyventojų.

Birštono kurortas ir Dra-
sūniškiai apsaugoti pylimais.
I užlietą zoną pateko 6,370
ha žemės, tarp jų 3,800 ha
ariamios, 935 ha pievų ir ga-
nyklų ir 630 ha miškų, ku-
riuos teko iškirsti.

Laivai, keleiviniai ir pre-
kiniai, eina aukščiau užvan-
kos iki aukščiau Prienų 237
km, o žemiau užtvankos -

nuo Kauno iki Rusnės ir to-
liau Rusnė - Klaipėda.

NAUJAS LAIKAS

Nuo 1981 m. balandžio 1 d.
Sovietų Sąjungoje bus įvesta
nauja laiko skaičiavimo
tvarka. Tą dieną laikrodžiai
bus pasukti viena valanda į
priekį, o spalio 1 d. - atgal.

Taip Sov. Sąjunga turės
vasaros laiką, kuris yra
praktikuojamas Amerikoje
ir daugumoje Europos val-
stybių.

ELNIŲ IR BRIEDŽIŲ
STATULOS

"Literatūra ir Menas" žur-
nalas rašo, kad Kretingoje
labai mėgstama statyti elnių
ir briedžių statulas. Tokiais
paminklais esą puošiami gy-
ventojų sodeliai ir gatvės.

Žurnalas žiūri į tokias
puošmenas neigiamai.
Neteko mums jų matyti,
bet aišku, kad žmonės nori
kaip nors pasidaryti jaukes-
nę aplinką.

VILKAI ĮNIRŠĖ

"Valstiečių Laikraštis"
aprašo vilkų siautėjimą:
"... Romulavos pagirys at-
sitiktinai šienavusio žmo-
gaus akyse vilkė su trimis
jaunikliais papiovė briedį...
Anykščių rajone vilkų gro-
biu tapo per 30 sodiečių a-
vių bei keletas telyčiai...
Neseniai vienas plėšrūnas
pavakare buvo atsibastęs
beveik į Dabūžių miestelį.
Rugsėjo pabaigoje tykoje
šernų Troškūnų miške me-
džiotojai matė, kaip du vilkai
draskė šerną."

Bet kai Troškūnų miške
prie Mašinkų masyvo susiti-
ko 3 vilkai 3 medžiotojus, tai
vieną šūviu buvo vienas vil-
kas nušautas, antru - kitas
pašautas, bet spėjo su tre-
čiuoju pasislėpti miške.

Kiti medžiotojai taip pat
nušovė vieną vilką, vieną su-
žeidė, kuris pabėgo.

Sniegui užsnigus, bus gali-
ma juos susekti ir nudėti.

DŽUKIJOS FAZANAI

Medžiotojų ir Žvejų D-jos
Lazdijų skyrius Kirsnos ko-
lūkyje turi fazanyną, į kurį
pernai iš Šunskų buvo atga-
benta tūkstantis jų jauniklių.

Fazanams čia patiko ir jie
pradėjo gerai veisti. Galima
dabar įpamatyti ir plačioje
apylinkėje. Fazanynas bus
plečiamas ir žadama jų iš-
auginti kasmet po 5,000.

Nepriklausomybės laikais
Lietuvoje buvo jau įvesti fa-
zanai, bet jie laikėsi dau-
giausia miškuose.

JEIGU GERI IR GALI GERTI - TAVO REIKALAS,
JEIGU NORI NUSTOTI - MŪSŲ.

ATEIK Į LIETUVIŲ, A. A. (ALKOHOLICS ANONYMOUS)
GRUPĖS SUSIRINKIMĄ. SUSIRENKAME KIEKVIENA
TREČIADIENĮ, 7722 GEORGE ST. LA SALLE, QUE.,
8 VAL. VAKARO.

ARBA SKAMBINK MUMS:
LEONUI G.: 366-2548 (NAMU), 489-5391 (DARBO)
JUOZUI S.: 631-6834; HENRIUI N.: 277-7868;
DAINIUI L.: 768-9696; DONALDIUI D.: 661-1733

SVEIKATOS APSAUGA
LIETUVOJE

Dabartiniu metu gyventojų
sveikatą prižiūri 13.000
gydytojų ir 35.000 pagel-
binio personalo, vidurinio
išsilavinimo specialistų.

Atsieta ir pažangos pa-
čių medikų meistriškume.
Jie naudoja, kaip rašoma,
pasaulio medicinos srity-
je atsietais laimėjimais, kaip
ir kitų Sovietų respubli-
kų medicinos tyrinėji-
mais.

Nemaža labai gerų spe-
cialistų sąžiningai dirba
specializuotose centruose,
kur darbas pats sunkiausias.

Pasižymėjo neurochirur-
gas prof. L. Klumbys Kaune,
docentas B. Dainys inkstų
persodinimo centre Vilniuje,
prof. E. Daktaravičienė - akių
ir regėjimo apsaugos cent-
re Kaune.

Į šiuos centrus suvažiuo-
ja pacientai, kuriems reikia
pačio sudėtingiausio, labai
aukštos kvalifikacijos spe-
cialaus gydymo.

Daug pasiekta terapijoje,
širdies, kraujagyslių, galvos

smegenų chirurgijoje ir or-
ganų transplantacijoje. Mo-
derni technika bei automati-
nė technika žymiai padidi-
no operacines galimybes ir
sumažino pooperacinį mir-
tingumą.

Kaune pasižymėjęs prof.
P. Norikūnas ir Vilniuje A.
Marcinkevičius širdies li-
gų specialybėse. Atlieka su-
dėtingiausias širdies, stam-
biųjų kraujagyslių, virški-
namojo trakto operacijas.

Lietuvoje, kaip ir šiame
kontinente, jautriausia me-
dicinos problema yra šir-
dies - kraujagyslių bei vėžio
ligos, nuo kurių miršta apie
70% žmonių. Dirba šiose
srityse pasižymėję medici-
nos mokslo ir praktikos
darbuotojai. Jų tarpe - akade-
mikas Z. Januškevičius,
profesorai J. Blužas, A.
Telyčėnas, gyd. S. Jarašius.

Nežiūrint tokių žinių ir
faktų, vargsta ir pacientai
ir gydytojai dėl vaistų ir vi-
taminų trūkumo. Taigi - ne-
sunku įspėti, kas yra pirmo-
je eilėje tuose centruose
aptarnaujami

Anelius MARKEVIČIUS

VELNIO TRAMDYTOJA

/tęsinys/

Po antros Paraistis pagyvėjo, o po trečios jo liežu-
vis atsirado: ėmė pasakoti, kaip namus statė, kur ir ko-
kias pastatė, riesti visokias būtas ir nebūtas istorijas.

- Ar žinai, Marcelina, kas man praeitą rudenį atsi-
tiko? Tada pas Lapšį grindis dėjau. Pabaigiau darbą,
išgėrėm kaip pridera, einu pavakariu namo. Einu, einu,
jau ir Plyniairaistis turėtų būti, o iš ten namai ranka
pasiekiami. Bet vis nematyt jo. Dairausi, gal, sakau,
į šalį nusukau. Žiūriu, panaitė tokia su kašele gry-
bauja. O graži jau neapsakomai, man net silpna pasi-
darė. Ar yra grybų, - klausiu. Ko nebus, juokiasi pa-
naitė, va pilnas krežis, nebe panešu. Duok, sakau, aš
panėšėsiu. Idavė ji man krežį, iš tikrųjų sunkus, lyg
akmenų būtų prikrauta. Na, sunkus, tai sunkus, velkū,
o ji vis dar renka grybus. Kurgi, po galais, tas Plynia-
iraistis? Neramu pasidarė. Bet ne Plyniairaistį, o Ka-
ruolio kalną priėjom. Kad tu prasmegtum, nuklysk man
taip į šoną. Panaitė sako: lipam į kalną, ir tarytum mer-
kia akį - gundo nelaboji. Jau lipt norėjau, bet prisimi-
niau, ką žmonės pasakoją apie tą kalną - kas lipa, tam
į trečią dieną kas nors atsitinka: ar koją nusilaužia, ar
žaibas trenkia, ar skęsta... Ne vienam taip buvę. Eik
tu peklon sakau, ko man ten lipti. Vos tik šitaip pasakiau
papūtė vėjas, migla tokia užslinko. Dairausi, - panaitės
nėra. Tik ką buvo ir nėra. Kur ji pradingo? Vienam
šone kažkas nusikvatojo. Atsigrįžtu - nieko. Kitame nu-
sikvatojo, atsigrįžtu - vėl nieko. Ir kad ims aplink kva-
toti - nespėju gręžiotis. Net nugara pašiurpo. Apsėdo
mane čia, ar ką? Mesiu, sakau, tą krežį ir bėgsiu. Na-
gi žiūriu, - ne krežį nešu, o kelmą didžiausią velkū. Šal-
tas prakaitas mane išmušė. Spaudžiu, net samanos dul-
ka, o iš visų pusių: cha cha cha... ku ku ku... ga ga ga
ga... Sustojau tik Plyniairaistį pasiekęs. Čia jau kaip na-
mie. Tai matai, kaip nelabieji žmogų gali pražudyti...
- Et, Mykolai, nei ten buvo šitaip, nei ką. Išgėręs
buvai, t'ai ir pasiklydai.
- Buvo, Marcelina, kaip mane gyvą matai, buvo, -
dievagojosi Paraistis.
- Gal stirną pamatei, o tau pasirodė, kad panaitė.
- Ką tu, Marcelina, ar jau stirnos nuo panos neat-
skirsiu?

TRANS-QUEBEC SIDINGS L.T.D.

ALUMINIJAUS DURYS, LANGAI. STOGELIAI.
APKALIMAI ALUMINIUM. PLIENU, PLASTINĖ
MEDŽIAGA. GARANTUOTAS IR APDRAUSTAS
DARBAS

SAVININKAS: John OSKOWICZ
8499 rue Grouard, St. Leonard, H1P 2M5
Tel: 321-1975

Tony's Photo Studio

Portretai, Vedybos, Krikštynos,
Sukaktuvės mažamečiams,
Ivairios progos

T. LAURINAITIS
Tel: 525-8971 2680 FRONTENAC ST MONTREAL, P. Q.

CFMB

LIETUVIŠKA RADIO
PROGRAMA

RADIO 1410 MONTREAL

KIEKVIENA ANTRADIENĮ nuo 11.30 iki 12v. nakties

PROGRAMOS VEDĖJAS L. STANKEVIČIUS

1053 Albanel Cr. Duvernay, P. Q. Tel: 669-8834

KREIVI VEIDRODŽIAI

"Ne, Jūs negalite jų pakviesti vaišėms!"

- Visaip pasitaiko vyrams, kai gerai prisišvepmia.
Šitaip juodu, gurkšnodami karčiąją, užkandami kum-
piu, sūriu su medumi ir užgerdami sula, šnekučiavo sau,
kol ropinukė ištuštėjo.

- Kažin ar ne gana bus, Mykolai? - tarė Marcelė.
Rytoj kirvio nepakelsi.

- Gerai sakai, mažne ir gana, - sutiko Paraistis. -
Bet jei dar įpils kokį lašą, gal irgi nekenks.

Marcelė prie spintos nuėjusi, paskambijo butelius
ir atnešė, bet jau tik pusę ropinukės. Išgėrė Paraistis
dar stiklinaitę, ir jam ėmė rodytis, kad Marcelė nieko
sau moteriškė. O kai dar porą išmetė, tai ir visai graži
pasidarė. Nežinia kaip būtų toliau atrodę, bet ropinukė,
kaip ir visos ropinukės, ištuštėjo, o Marcelė nuėjo kloti
lovų.

Likęs vienas, Paraistis snarpsėjo prie stalo, muistė
galvą ir kilnojo tuščią stiklinaitę.

- Na, Mykolai, paklojau, gali eit miegot, - pasakė
Marcelė.

Paraistis sunkiai atsikėlė, išnyrino į lauką ir ilgai
žiūrėjo į žvaigždes, kurios gundančiai mirksėjo jam. Grį-
žęs nušlepseno į seklyčią, nenusirengęs griuvo skersai
lovos.

/ bus daugiau /

ĖILĖ ŠVENTINIŲ SVEIKINIMŲ PASIEKĖ MONTREALI
PAVĖLUOTAI, TODĖL JUOS TALPINAME ŠIOJE "NL"
LAIDOJE.

KALEDU švenčių

ir
Naujų Metų proga

Sveikiname savo artimuosius
draugus ir prietelius,
linkėdami viso geriausio

BERSĖNAS IR ŠEIMA
Hamilton, Ont.

Švenčių proga, Sveikiname

visus draugus ir
pažistamus
Montrealyje

GRAŽINA IR VLADAS DREŠERIAI
ST. PETERSBURG, FLORIDA

ŠV. KALEDU

švenčių proga sveikinu visus
savo gimines, draugus, pažis-
tamus ir linkiu džiugių bei
laimingų NAUJŲ METŲ -

J. DERVAITIS
St. Catharines, Ont.

DRESHER-BARAUSKAS

INSURANCE
AGENCY
LTD. ir

W. G. DRESHER REAL ESTATE • REALTOR

LINKSMŲ ŠV. KALEDU ir laimingų naujųjų metų
linki visiems savo klientams, draugams bei
pažistamiems

Valteris Drešeris
VISŲ RŪŠIŲ APDRAUDA

Istaigos tel. 233-3334 ir 231-2661, namų tel. 233-4446
3830 BLOOR ST. W. (Prie Kipling ir Six Point Plaza)

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiame
TORONTO LIETUVIŲ
KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA:

13 1/2% už 6 mėn. term. indėlius
12 1/2% už 1 m. term. indėlius
12% už 3 m. term. indėlius
12% už pensijų ir namų planą
13% speciali taup. sąsk.
10 1/4% už taupymo s-tas
6% už čekių s-tas (dep.)

IMA:

14% už asm. paskolas
15% už mortgijus

AKTYVAI virš 27 milijonų dolerių

Asmenines paskolas duodame iki \$50,000 ir mortgijus iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydį, bet ne daugiau \$2,000. Asmenines paskolas mirties atveju apdraustos iki \$10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas — pinigines perlaides, kelionės čekiai (American Express) Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgijai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais — nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West,

Telefonai: 532-8723 Toronto, Ontario
ir 532-1149 M6P 1A6

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont. • Telefonai: 532-3400
M6H 1A8 • 532-3414

AKTYVAI — virš 19 milijonų

KASOS VALANDOS:	MOKA UŽ:	
Pirmadieniais 10-3	term. indėlius 6 mėn.	11 1/4%
Antradieniais 10-3	term. indėlius 1 metų	12%
Trečiadieniais uždaryta	term. indėlius 3 metų	12%
Ketvirtadieniais 10-8	pensijų ir namų s-tą	11%
Penktadieniais 10-8	taupomąją s-tą	9 1/2%
Šeštadieniais 9-1	spec. taup. s-tą	10 1/2%
Sekmadieniais 9.30-1	depozitų-čekių s-tą	6%
	DUODA PASKOLAS:	
	asmenines nuo	14%
	mortgijus nuo	13%

ANAPILYJE skyrius veikia sekmd. 9.30 v.r. — 1 v.p.p.

Duodame asm. paskolas iki \$50,000 ir mortgijus iki \$100,000 (75% įkainoto turto vertės). Draudžiame narių gyvybę pagal santaupų dydį iki \$2,000 ir asm. paskolas iki \$10,000. Paroduodame pinigines perlaides (money orders) ir kelionės čekius (traveler's checks). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairius sąskaitas. MŪSŲ TIKSLAS — NE PELNAS, BET SAŽINGAS PATARNAVIMAS

LIETUVIŲ NAMAI

PATVIRTINTAS NAMŲ STATYBOS PROJEKTAS

Ontario savivaldybių valdyba /Ontario Municipality Board/ paduotą Bloor-Keele rajono gyventojų skundą dėl statybos Toronto Lietuvių Pensininkų Klubui pastato atmetė ir patvirtino patiektą projektą, motyvuodama, kad naujas pastatas pagerins šio svarbaus rajono vaizdą ir vertę. Toronto miesto savivaldybė įpareigota pašalinti visus mažus aplinkinius pastatus, kurie kenkia šio rajono bendram vaizdai. Statyba bus pradėta 1981 m. kovo mėnesį.

- Naujos pakeltos nuomos kainos už LN sales, bet LN nariai jas gauna už 30% nuolaidą.
- LN Šachmatininkų Klubui paskirta \$ 400 pašalpa.

LIETUVIŲ NAMAI

"TAURO" METINIS BALIUS
Sausio mėn. 17 d., šeštadienį, LN Karaliaus Mindaugo Menėje, rengiamas metinis balius.
Programoje — "Vasaros Garsai", "Atžalynas". Vakarėnė, šokiai.

TORONTO LIETUVIŲ
FILATELISTŲ D- JOS
NAUJA VALDYBA

Lietuvių Filatelistų D-ja išsirinko naują Valdybą: P. Barbatavičius-pirm., jo pavaduotojas — B. Poška, sekr. — K. Kaminskas, nariai — A. Štuopis ir B. Trinkas. Revizijos Komisiją sudaro J. Baltakis ir A. Dilksas.

Lietuviai filatelistai jau svarsto parodos LITHPEX IV reikalus. Ji įvyks balandžio mėn. 12 d., Verbų sekmadienį, LN Karaliaus Mindaugo Menėje.

London, Ont.

PIRMASIS KAPAS,
SUPILTAS 1981 M.

Š. m. sausio mėn. 2 d. palaidojom mielą senutę Oną Vaitikūnaitę, kilusią iš Matlaikių kaimo, Kybartų valsč., Vilkaviškio apskritys.

Ona Vaitikūnaitė buvo gimusi 1885 m., gruodžio mėn. 5 d. Taigi, išgyveno tikrai ilgą ir gražų amžių, net 95 metus su viršum.

Kanadon pas gimines p.p.

L.E-tas

JEIGU GERI IR GALI GERTI — TAVO REIKALAS,
JEIGU NORI NUSTOTI — MŪSŲ.

ATEIK ! LIETUVIŲ AA (ALKOHOLIC ANONYMOUS)
GRUPĖS SUSIRINKIMĄ. SUSIRENKAME KIEKVIENĄ
TREČIADIENĮ 119 MIMICO AVENUE (Royal York Rd.
ir Mimico Avenue kampas TORONTE) 7.30 v.v.
SKAMBINKIT : 487-5591

toronto

popietė savuose namuose

A. LUKOŠIUS

NEMATOMOJI UŽDANGA

Iš šių Popietėių skaitytojų, turbūt, daugelis sutiksime su mintimi, kad gyvenimas — koks jis bebūtų — yra gilus, pilnas įvairiausių paslapčių, nelengvai suprantamas ir tuo pačiu prasmingas.

Sekdami jo įvairiai mirguliojančią raidą, dažnai mes tai pastebime, kartais prieidami ir prie sunkiai besuvokiamų arba ir visai nesuprantamų apraiškų.

Pavyzdžiui, mes dažnai padiskutuojame ir nemažai nusistebime, kam ir kodėl buvo reikalingas 2-rasis Pasaulinis karas, pareiklavęs pernelyg aukštos kainos gyvybėmis, o taipogi ir medžiaginėmis, jei jis nieko gero neatnešė? Ypač stebimės nevykusio jo užbaigimu, nes daugumos samprotavimu, jis paliko nepaprastai sujauktą pasaulį. Kalbame apie tai žinodami, kad buvo galimybė, buvo jėga, kuri tikrai galėjo pakreipti daugumos norimą ir pageidaujamą linkmę. Panašiai kalbame ir apie buvusius Korėjos ir Vietnamo karus ir pernelyg keistą, tiesiog pražūtingą jų vedimo taktiką.

Taip visur, be paliovos tebevyksta tos keistos, nesuprantamos "prašmatnės", kurias mums, net su pasididžiavimu pateikia galinųjų valstybių galvos. Nebe reikalo ir dažna sakome, kad "nėra pasaulyje teisybės ir nebus". Viskas daroma, tarytum, atbulomis rankomis. Visai ne taip kaip reikėtų ir turėtų būti. Visiškai neatsižvelgiama ir į daugumos nuomonę, reikalavimus, bei jiems priklausančią teisėtumą. Ir tai nėra joks prasimanymas, nes patys visą tai skaudžiai patyrėme, išgyvenome, ir esame to viso tikrieji, gyvi liudininkai.

Visur be atvangos jaučiamas "juodosios" rankos dirgavimas. Nuo to nėra laisva nė mūsų taip išgarbintoji Amerika. Visi gerai žinome, kad raudonasis Rusijos siaubas — komunizmas — senai jau būtų subyrėjęs ir kaip toksai išblėšęs, jeigu ne nuolatinė ir visakeriopa JAV parama jam. Jis buvo jau bent kelius kartus išgelbėtas nuo jam grėsusios pražūties.

Mes, iš to siaubo ištrūkę, kaip garsiai šaukėme laisvajam pasauliui jį išpėda-

mi, siuntėme gausias delegacijas, maldavome, prašėme užtarimo, nekaltųjų gelbėjimo, ir ką už tai gavome? Veik visišką ir tiesiog siaubą nešantį dėmesio nekreipimą, nereagavimą, tikrosios tiesos paneigimą ir jos slėpimą...

Štai anos Popietės metu, išsikalbėjus apie tai su angli kalba leidžiamo laikraščio redaktoriumi lietuviu, teko ir vėl apie tai daugiau pagalvoti bei susimąstyti. Jis visą tą keistą ir nebesuprantamą pataikavimo laikotarpį pavadino gana būdingu išsireiškimu, būtent: "Nematomoji uždanga". Mat, tai sako jis: "Buvo ir dar tebėra "Geležinė uždanga", vėliau atsirado "Berlyno siena", "Bambukinė uždanga", betgi niekas nieko nekaltaba ir dar apie vieną ir bene pačią svarbiausią, tai yra "Nematomąją uždangą". Patys didžiausieji ir žmonijai neskelbiami dalykai šiais laikais kaip tik ir vyksta už šitos uždangos... Planuojama, daroma ir apietai niekam neskelbiama, nesakoma, nes taip tikriausiai yra naudingiau šių dienų pasaulio tvarkytojams, tautų pirklams".

Visa kas vyksta aukštosios valdančiųjų sferose, visiškai nediskutuojama, nuo žmonijos slėpiama, o kad visa ta neerzintų masių, gražiai "Nematomąją uždangą" atskirta.

Ilgiausia eilė, net su pasididžiavimu, pasirašytų tarptautinių sutarčių suvergijos puoselėtojas, kurių dar ir šiandieną užsispyrusiai siekiama, net ne nesumirksint, kad jos visos buvo ir tebėra begėdiškiausiai sulaužomos. Šis nelemtas klausimas dažnai mus vargina. Visai nesuprantama, kodėl taip daroma ir ko tuomi siekiama? Tironams visiškai, net be kovos, užleidžiama vis nauji plotai, kartu begėdiškai išduodant ištisas kultūringas, civilizuotas tautas.

Toksai beatodairios pataikavimas blogio ir teroro nešėjams pasaulyje, taipogi rikiuojasi ir siepiasi už tos pačios "Nematomosios uždangos". Parodant, kad ir nepardidelį ryžtingumą savo laikui, daugelio iš čia saminėtų ir žmonių apsedusių negerovių buvo galima nesunkiai išvengti...

PRISIEMANT SOFIJĄ BALSIENĘ

A.a. Sofija Adomavičiūtė-Balsienė gimė 1919 m., kovo mėn. 10 d., Orlo mieste, Rusijoje. Tuo metu ten vyko aršus ir kruvinas pilietinis karas. Viešpatavo badas, vargas ir teroras. Jos tėvai, vengdami bado ir mirties šmėklos, išsikėlė gyventi į tolimą Rytų Sibirą, anuomet labai primityvią vietovę.

1923 m. prieš pat Kalėdas sugrįžo į savo gimtinę — Panevėžį. Panevėžyje tuo metu nebuvo tėvui, litografijos specialistui, darbo. Tėvui teko keltis į Kauną, o 1924 m. ir visa šeima ten išsikėlė. Kaune Sofija lankė "Aušros" Mergaičių Gimnaziją ir 1939 ją užbaigė. Tais pačiais metais susipažino su Stasiu B.,

už jo ištėkėjo ir susilaukė sūnaus. Vedybos nebuvo laimingos dėl vyro žiaurumo.

Sofija tarnavo Ūkio Banke Kaune. 1944 m. vasarą, rusams sugrįžus į Lietuvą, išvyko į Vokietiją. 1947 m. išsiskyrė su savo pirmuoju vyru. Po karo gyveno Wiesbaden'o ir Kassel'io stovyklose. 1946 m. brolio Leono ir jo žmonos Ievos kviečiama, atvyko gyventi į Muenchen'ą ir pradėjo dirbti socialinės globos pareigose "American Association for the Care of European Children". Pradžioje dirbo neatsitinkančios tarnautojos pareigose, vėliau II-ros klasės UNRROS- IRO tarnautoja.

1948 m. su jaunu sūnum

DRAUDA

BALIO MASKELIŪNO
INSURANCE AGENCY LTD.

Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814
2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403
Toronto, Ontario M8V 1C6

VISŲ ROSIŲ DRAUDA • 24 METŲ PATIRTIS
• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

Dresher-Barauskas INSURANCE AGENCY LTD.

Visų rūšių drauda • VALTERIS DREŠERIS
233-3334 — 231-2661 — 231-6226
3830 B Bloor Street West • Islington, Ontario M9B 1K8

APDRAUDA INSURANCE

* Namų — Gyvybės
* Automobilių
* Komerciniai
533-1121 Walter Dauginis 822-8480
Insurance Agency Ltd.
1613 Bloor Street West • Toronto • Ontario

V. Bačėnas All Seasons Travel, B.D.
1551 Bloor St. W. Visais kelionių reikalais
TORONTO, ONTARIO, betkur pasaulyje skambinti:
M6P 1A5 tel. 533-3531

Inž. Haris LAPAS, pasižymėjęs lietuvis, gyv. Toronto mieste, neseniai buvo pagerbtas Kanados generalinio gubernatoriaus E. Schreyer, dalyvaujant ministeriams, išteikiant jam atžymėjimą-Award of Merit už suprojektavimą energiją taupančio pastato Calgary mieste, Albertos provincijoje.

Sofija Adomavičiūtė-Balsienė

migravo į Kanadą tarnaitės pareigoms. 1949 m. pradėjo dirbti Toronte "Catholic Children's Aid Society". Ten dirbdama įstojo į Toronto Universiteto vakarinius kursus ir 1961 m. įsigijo "Bachelor of Arts" diplomą. Ji gavo Ontario provincinės valdžios stipendiją ir baigė 2-ją metų "Social Works School" mokslus prie Toronto Universiteto.

Baigusi mokslus pradėjo dirbti Mental Hospital, Queen's gatvėje, Toronte, socialinės pagalbos srityje. Toje tarnyboje išdirbo iki savo gyvenimo pabaigos. Be to, tarnaudama studijavo ir įsigijo socialinės globos mokslo paaukštini mo laipsnį.

Sofija buvo labai darbšti ir aktyvi lietuvių veikloje Toronte. Priklausė Prisikėlimo Parapijos Katalikų Moterų Draugijai. Vėliau labai aktyviai įsitraukė į Lietuvių Akademikų Draugijos veiklą.

Tos akademikų veiklos buvo faktiška inspiratorė ir vykdytoja. Per visą savo gyvenimą ji buvo darbšti, santūri ir pareiginga. Akademikų veikloje susipažino su inž. Leopoldu Balsiu ir suėjo su juo santuoką. Prieš kelerius metus ją užklupo vėžio liga, kuri vėliau išsiplėtė į nugarkaulį bei centrinę nervų sistemą. Nepaprastai sunkiai sirgo, kentėjo stiprius nuolatinis skausmus, tačiau ryžtingai kovojo bei pergyveno kelias operacijas.

Liga ją išeikė. Pasimire 1980 m. birželio mėn. 24 d., jos tėvų gimimo ir vardadienio dieną. Paliko vyrą inž. Leopoldą Balsį, sūnų Vyliū Butkevičių, brolių Leoną ir Vladą Šiaurės Amerikos kontinente ir seserį Eleną Lietuvoje.

Tebūnie Tau amžinas ir ramus poilsis tolimoje nuotytviai įsitraukė į Lietuvių tėvynės Kanados žemėje.

la.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje
— įsikūręs nuosavuose namuose —

Hamiltono Lietuvių Kredito Kooperatyvas "TALKA"
830 Main Street East
L8M 1L6
telefonas 544-7125

sukaukęs virš 15 mil. dol. kapitalą kviečia
visus lietuvius pasinaudoti teikiama patarnavimais.

MOKAME UŽ:		IMAME UŽ:	
depozitus (P.C.A.)	6%	nekiln. turto pask.	14-15%
santaukas	11 1/2%	asmenines paskolas	16%
term. depozitus 1 m.	12%		
term. depozitus 3 m.	12%		
reg. pensijų fondo	10%		

Nemokama gyvybės ir asm. paskolų drauda.
Nemokamas pilnas čekių patarnavimas.

Darbo valandos: pirmadieniais - ketvirtadieniais nuo 10 iki 5 val.,
penktadieniais nuo 10 iki 7 val., šeštadieniais nuo 9 iki 12 val.
Liepos - rugpjūčio mėn. ir prieš ilgas savaitgalius šeštadieniais uždaryta.

ZUKIŲ BALIUS
Žuklautojų ir Medžiotojų žukių balius numatomas sausio mėn. 31 d., Hamiltono Jaunimo Centre.
Meninę programą dalį sutiko atlikti Toronto Vyrų

Choras ARAS, vad. sol. V. Verikailio. Gros geras 5-ųjų asmenų orkestras.
Balių rengia Hamiltono Lietuvių Žuklautojų ir Medžiotojų Klubas GIEDRAITIS Valdyba.

TAUTOS FONDUI VIETOJ ŠVENTINIŲ ATVIRUKŲ

Užuot siuntę šventinius atvirukus, kalėdų ir Naujų Metų progą nuoširdžiai sveikiname pavergtoje Tėvyneje Lietuvoje ir visame pasaulyje esančius savo artimuosius, gimines, bičiulius, draugus ir pažįstamus, linkėdami malonių švenčių bei sėkmės 1981 Naujų Metų, kartu aukodami Tautos Fondui:

50 dol. Stasys ir Sofija Rakščiai, Juozas Svilas, Hamiltono Pensininkų Klubas.
35 dol. Petras Latauskas.
30 dol. Feliksas ir Albina Rimka, Otanas ir Zelma Stasiuliai, Anicetas ir Francis Povilauskai, Vytautas ir Antanina Januškaitė.
25 dol. Juozas ir Stepanija Domeikiai iš Brantford, Pranas ir Zita Sakalai, Al. ir Augustė Patamsiai, Pranas ir Lilia Kažemėkai, Bronius ir Ona Vengriai, Vytautas ir Marija Leparskai, P. ir Genovaitė Breichmanai, Aif. ir Nijolė Juzapavičiai.
20 dol. Juozas ir Antanina Asmenavičiai, Jonas Romikaitis, Pranas ir T. Enskaičiai, Antanas ir Marija Garkūnai, J. G. Skaisčiai, Pijus Pleinys, Motiejus ir Danutė Jonikai, Povilas ir Stasė Kanopai, Jonas ir Ona Adamauskai, Vincas ir Aldona Kažemėkai, Antanas Mingėla.
15 dol. Zigmąs ir Albina Pulianauskai, Juozas ir Alvyra Bajoraičiai, Mykolas ir Ievutė Repeškai, Albertas ir Dara Jankūnai, Alfonsas ir Aldona Erštikiai.

čiai, Bronius ir mama Grajauskas, Jurgis ir Elena Mažulaičiai, Juozas Stonkus, Petras ir Irena Zubai, Juozas Liaugminas, F. A. Urbanavičiai.
12 dol. Leonas ir Eugenia Klevai.
10 dol. Stasys ir Nijolė Senkai, Jonas ir Aniceta Deksniai, Kazys ir Elena Simaičiai, Petras ir Emilė Braasai, Antanas ir Stasė Sukaičiai, Kazys ir Kliara Deksniai, Petras Žulys, Bronius ir Ema Milašiai, Vytautas ir Brigyta Morūnai, Jonas ir Elena Steibliai, Vincas Narkevičius, Aldona Grybiene, Sofija Elvikienė, Ignas Varnas, Katarina Giedraitis, Vladas Saulis, Antanas Muliolis, Marcijonas Juodis, Petras ir Pranė Lukošiai, Balys ir Regina ir duktė Anita Pakalniškiai, Jonas ir Magdė Tarvydai, Kostas ir Lucy Meškauskai, Jurgis Paukštys, Bronius ir Bronė Venclovai, Petras ir Elena Gužai, Jonas Rastauskas ir šeima, Stefa Kalvaitienė, Petras, Teklė ir šeima Kareckai, Jonas, Birutė ir šeima Sadauskai, Pranas ir Stasė Ročiai, Jeronimas ir šeima Pleiniai, Liudas ir Marija Borusai.
5 dol. Petronėlė Vitienė, Juozas Butkevičius, Stasys Pilipavičius, Kazys ir Marija Kvederai, M. C. Chormanskiai, Simas Vyšniauskas, Vladas Bagdonas, Viktorija Lukoševienė, Klemas Jurgėlis.
Už aukas mūsų Tėvynei laisvės kovai, nuoširdus

PRANEŠIMAS
Pranešama visų lietuvių žiniai, kad VANCOUVER'yje B. C., išleistas šmeižto biuletenis lietuvių kalba ir Fe-likso Valio, kaip siuntėjo vardu ir adresu - neskaityti jo siunčiamais, nes tikrumoje tai yra vieno, ar kelių blogos valios ar pamišėlių darbas, norint jam ir kitiems pa-kenkti bei apšmeižti.
Su pagarba - F. VALYS,
9234 James Str., Chilliwack,

st. catharines

VISUOTINIS RAMOVĖNŲ SUSIRINKIMAS
KIUS Niagaros Pusiasalio Skyriaus Ramovėnų metinis narių susirinkimas įvyks 1981 m. sausio mėn. 18 d. 10:45 v. ryto, tuojau po pamaldų, 75 Rolls Ave., mažojoje Vienuolyno salėje. Bus renkama nauja valdyba ir revizijos komisija.
Prašome visus narius dalyvauti. Nustatytu laiku nesusirinkus kvorumui, už pusės valandos įvyks susirinkimas, nežiūrint narių skaičiaus.
"RAMOVĖS" SKYRIAUS VALDYBA

TUTTI FRUTI - VISKO PO TRUPUTĮ

Kanada, turtingas, milžiniška teritorija 24 milijonų gyventojų kraštas. Smagu gyventi turtingoje ir laisvoje Kanadoje, kur infliacija yra žemiau 11%, kūrenamoji alyva ir benzinas, bent tuo tarpu, žymiai pigiau negu kituose didesniuose pramonės kraštuose. Maisto produktai vis brangsta, bet irgi per daug skūstis negalima nors kalėdinę žąsį jau apie \$20. -, bet kam perbrangu, tai galėjo pasitenkinti kalakutu. Apie paršukus, tai reikia visai pamiršti, nes jų riebokas mėsytė yra labai kenksminga sveikatai. Tautiečiai, spėję praprasti prie savo kvapą primenančios lietuviškos samagonų skotiškosios, gali savo troškulį nuraminti kanadiškais, ypač mažiau cukringais vynais, kurie lyg tyčia neperseniai atpiginti. Kanadiška "elziutė" jaunusmuo žemiau 83 centų amerikietiško "linkolno", bet kaip finansų išminčiai tvirtina, tai esą sveika Kanados ekonomijai, o ypač eksportui. Geriau nesiginčyti.
Ministeris pirmininkas Pierre Elliot Trudeau, socialinio antspalvio milijonierius, turėdamas liberalų daugumos vyriausybę federaliniame parlamente ir tvirtai besijaučiantis savo sosto, sugalvojo pasigabenti - "repatrijuoti" iš močiutės Anglijos Kanados konstituciją, žinoma, kartu mėginamas ją pertempti ant savo korpaliaus ir atimti federalinės vyriausybės naudai dalį pajamų iš turtingos naftos Albertos, "mėlynųjų arabų", provincijos. Tai sukėlė spaudoje ir parlamente daug ginčų ir net daug rašoma ir kalbama apie galimą Kanados vakarinių provincijų, o ypač Albertos, atsiskyrimą. Montrealyje susirinkusi apie 14000 minia triukšmingai protestavo prieš vienašališką konstitucijos pakeitimą. O tuo reikalu peticijoj jau surinkta virš 300.000 parašų. Nelabai simpatiškos išvaizdos Ouebec'o premjeras Renė Levesque šį reikalą pavadino "perversmu" (coup d'etat). Gėbūs Albertos premjeras Peter Lougheed (kuriam geriautiktų pavardė Loggerhead) paskelbė planą, naftos gamybos sumažinimui, o Kanados indėnų atstovai jau New York'e su skundu Jungtinėms Tautoms ir visa tai dėl tos nelaimingai ir per ilgai Anglijoj užsilikusios konstitucijos. Tuo tarpu Trudeau patenkintas, kad bent laikinai nuraminti Ouebec'o separatistai, visai nesijaudindamas, lydimas savo 6 metų sūnaus Sašos, svečiavosi Saudi Arabijoje, kur su naftos ministru šeiku Yamani piknikavo dykumoje ir šoko Moozmaad'o šokį. Į tai reaguodamas žymus Kanados savaitinis žurnalas Maclean's (1980 XII. 1) rašo, kad "Pierre of Arabia" (atseit, Trudeau) turėtų išmokti naują šokį Vakarų (suprask Kanados vakarų) išgelbėjimui. O to žurnalo viršelyje nupieštas išverstomis akimis, išsiganęs, ant nesuvaldomo buliaus sėdintis Trudeau, po parašu "The west goes wild" ... 1981 metų pradžioje Trudeau yra numatęs lankytis Alžyre, Nigerijoje, Brazilijoje ir Meksikoje. Gi, Kanados opozicijos progr. konservatorių partijos lyderis Joe Clark, kai kurių tautiečių pravardžiuo-

Mūsų Kredito Unijos nariui
A + A
PRANUI BUKAUSKUI
mirus, jo žmonai ELENAI, sūnui ROMUALDUI su šeima bei visiems giminiams ir artimiesiems nupirsdžių užuojautą reiškia
MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJOS "LITO" VALDYBA

jamas "kliurkium", važinėjo vakarinėse provincijose. ir Ouebec'e, kur savo kalbomis lyg ir kursto separatizmą ar sušikaldymą ir už tai net buvo priekaištaujamas federaliniame parlamente. Reikia tikėtis, kad Clark bus "nuvainikuotas" vasario mėnesį įvykstančiame konservatorių parijose suvažiavime.
Mums belieka susirūpinti, kur nuves Kanados didžiųjų politinių partijų vadai, turint galvoje jų visai neseniai padarytus pareiškimus. Progresyviųjų Konservatorių lyderis Joe Clark pasakė, kad Kanada turinti išvengti visko kas pastatytų į pavojų "detente", o jam, turbūt, nežinoma, kad toji "detente" yra vienos krypties gatvė ir naudinga tik sovietams. Tikėkimės, kad naujas JAV-bių prezidentas Reagan "detente", jį "pafiksins" ...
Negeriau susigundo ir Kanados ministeris pirmininkas Trudeau, pareiškęs, kad Vakarai turi išvairuoti mylių atstume nuo bet kokios grėsmės intervencijai (išikšimui) Lenkijoje ir kad jis palaikys tiesioginį ryšį su Brežnevų. "Nevisada taippro- bež kepa ...", dažnai kartodavo praeitą pavasarį vienas pasimiręs tautietis, palikęs savo turtą Kaune gyvenančiai dukrai (o tuo pačiu atiduodamas geroką dalį jį iš Lietuvos išvijusiems Kremliams viešpačiams ...).
Nuo Kalifornijos iki Australijos, visame laisvame pasaulyje, šimtai tūkstančių apžėlusų, užlopytais klynais visokių hipių, "byltių" ar prastų "fryksų" verkė, kai kurie puolė išteriškai ir, turbūt išmokei iš iraniečių, rodė špygas (tik nežinia kam!) į jaudinti John Lennon'o nuždymo. Įdomu, kaip jie reaguotų, daleiskim, jeigu taip būtų nužudytas Popiežius ar kita žymesnioji pasaulio asmenybė?
Kaip jaučiasi Kanados jaunoji karta, gerai pavaizduoja įvykis Milton, Ont., prie Toronto gimnazijoje, turinčioje 1100 studentų ir 70 mokytojų, aprašytas Maclean's (1980. XI. 24). Šios gimnazijos direktorius, 20 metų mokytojo stažą turintis Peter Gnish, tyčia, per garsiakalbį pranešė, kad JAV-bės paskelbusios karą Iranui po vel nepavykusio pakartotino a-

merikiečių bandymo išvaduoti savo įkaitus Teherane. Būktai, 3 amerikiečiai įkai-tai jau nužudyti, o to paties tuojau susilauks ir iūkusi. Kanada, būktai, taip pat paskelbusi karą Iranui, o min. pirm. Trudeau jau įvedė karinės prievolės registraciją, visiems vyrams nuo 18 ligi 30 metų amžiaus, kurie turi registruotis per 7 dienas. Po šio klaidinančio pranešimo didelis susijaudinimas apėmė visą gimnaziją. Ap-siašarėjusios mergaitės pa-bėgo iš pamokų. Apsiverkė ir kai kurie vyresnieji berniukai. Kiti stovėjo gimnazijos kalidoriuose - murmėdami, kad "mes nepradėjo-me karą, mes nekariausim".
Lietuviškame fronte ar lietuviškuose baruose, kaip paprastai, daugiausia viso-kių naujienų yra iš "pasau-lio lietuvių sostinės" Chica-gos, kur be visokių mažes-nių ar didesnių apsikapoji-mų, negirdėtų ir Kanadoje nežinomų kažkokių "reorgų" veiklos, labiausiai spardosi, lyg tai norėdamas pasirody-ti ar "iššokti aukščiau" bam-bos", tai Martynas Gudelis, "Naujienų" redaktorius.
Šis laikraštis pasižymėjo savo chameleoniška strate-gija, bet kažkodėl draugas M. Gudelis ir jo vienminčiai užpuola nekaltus žmones, kurie kaip tyčia, daugiausia yra antikomunistai. Įdomu, kodėl jam nepatinka, kad kai kurie spaudos bendradarbiai naudoja slapyvardžius, nors tai yra laisvuose demo-kra-tiškuose kraštuose egzistuo-janti jų teisė ir privilegija, o taip pat ir kuklumo žen-klas. Ne visiems patinka gro-žėtis savo pavarde po at-spausdintu straipsniu ir ne-stebėtina, kad slapyvardžių naudojimas nepatinka Krem-liaus tarnams, nes tai ap-sunkina jų darbą ir sudaro jiems savo rūšies galvosu-kius.
Padorus žmogus atsako jį pasveikinusiame, o geras fech-tuotojas, atmušęs savo opo-mento espadroną, atsako taip vadinamu "ripostu", tai ir šias eilutes rašantis "NL" bendradarbis buvo privers-tas atsakyti į neišprovokuo-tą M. Gudelio bereikalingą iššaukimą.
Tai tokios tokelės.

Jurgis Gedininėnas, Šiaurinio Ontario užkampis.

Kanados pašto ženklai, pagerbiantieji tarptautinio garso susilaukusius dainininkus: Emma Albani ir Healey Wilan

125¢ kelnes pristatant ir atsiimant
M. PHILIPPE IZZI
President
SKAMBINK - **365-7146**
NETTOYEURS CLEANERS
7661-A-CENTRALE
5e AVENUE, LaSalle 365-7146
495-90e AVENUE,
com/ BAYNE, LaSalle 365-1143
2953 ALLARD,
Villie Emard 766-2667

GUY RICHARD
ROOFER - COUVREUR
7725 George LaSalle
Geriausios patarėjos ir darbe atliktas jums gali būti apdovanojimas Guy Richard, kuris jau seniai lietuviams patarnauja. Darbe atlieka apžiningai ir prieinamomis kainomis. Šaukite kai nurodo stogas blogas ar kai stovite naujas -
364-1470

LAIDOJIMO ĮSTAIGA
FUNERAL HOME
J. F. Wilson & Sons Inc.
123 Maple Blvd.
Chateauray
Tel: 694-4763
5784 Verdun Av
Verdun, Que.
Tel: 767-9956
MODERNIOS KOPLYČIOS

ŠVENČIŲ ATOSTOGŲ METU BUVO GAUTA DAR VISA EILĖS VEIKINIMŲ IR LINKĖJIMŲ, KURIUOS ČIA PATIEKIAME:

- KUOLAS Augustinas, Toronto, Ont., "NL" savaitraščio Rėmėjų Būrelio p-kas, atsiuntė 3 prenumeratas ir geriausius linkėjimus Kalėdų ir Naujų Metų progai.

- ŠILIAUSKAS Stasys, Lachine, Que., siųsdamas prenumeratą ir auką, rašo: "Dėkoju už įdėtą trisus 1980 m., linkių sekmės ir ištvermės ateičiai, taipgi mano nuoširdūs sveikinimai ir linkėjimai visiems Redakcijos ir Administracijos štabui bei bendradarbiams Kalėdų Švenčių ir Naujų Metų progai".

- GULBINSKAS P., Toronto, Ont., siųsdamas prenumeratą ir gražią auką, rašo: "Linkių Redakcijos kolektyvui ir leidėjams laimingų ir ištvermingų 1981 metų, redaguojant idiomą "N. Lietuva", praturtėti naujais prenumeratoriais ir asmeninėms sveikatos".

- ZINKEVIČIUS Bronius, Fulford, Que., siųsdamas paramą mūsų laikraščio, rašo: "Redakcijai ir Administracijai linkių linksmų Kalėdų ir laimingų 1981 metų, laikraštį skaitau nuo 1952 metų ir nesiskirsiu iki gyvenimo pabaišos. Pageidaučiau daugiau rašyti kelionės išpūdžius, noryles ir kt."

- DAILYDĖ V., Toronto, Ont., siųsdamas prenumeratos mokestį, rašo, kad džiaugiasi "NL" išvaizdos pagerėjimu, linki geros sekmės 1981 metais.

- BENIUSIS Kazys iš Winnipeg'o, Man., siųsdamas savo ir T. Juškos prenumeratas rašo, kad daug kas Winnipeg'e serga dėl nenormalaus oro ir pats negaluoja, bet nors trumpai sveikina "NL" darbuotojus švenčių progai.

- LEŠČINSKAS Justas iš V. Vokietijos, sako kad jam labai malonu skaityti "NL", labai domisi "Balto-Aisčių Civilizacijos Likučiais". Siūnia geriausius linkėjimus 1981 metams.

- BERSĖNAS J., Hamilton, Ont., malonus mūsų bendradarbis, siųsdamas prenumeratos mokestį pridėjo ir auką, kartu sveikindamas švenčių progai.

- DALIUS J. Stasys, Hamilton, Ont., rašo, kad prie prenumeratos pridėda auką ir siūnia geriausius visiems linkėjimus.

- TAUTOS FONDO ATSTOVYBĖ SUDBURY, Ont., siųsdama auką laikraščio paramai, rašo: "Linksmų Šv. Kalėdų, daug laimės ir ištvermės Naujuose Metuose. To linkime Sudbury lietuviai".

DR. J. MALIŠKA

DANTŲ GYDYTOJAS

1440 St. Catharine W.
Suite 600, Montreal, P. Q.
Tel: 866-8235
Namų: 488-8528

DR. A.O. JAUGELIENĖ

DANTŲ GYDYTOJA

1410 Guy St.
Suite 11-12 Montreal P.Q.
Tel: 932-6662
Namų: 737-9681

M. CUSSON R. GENDRON

VAISTINĖ

Atidaryta kasdien nuo 9 a.m. iki 10 p.m.
Šeštadieniais: nuo 9 a.m. iki 9:30 p.m.
Sekmadieniais: nuo 10 a.m. iki 9:30 p.m.
GREITAS, NEKAINUOJANTIS PRISTATYMAS
726 7626 Central St. Ville LaSalle, P. Q.
Tel: 366-9742 ir 365-0505

Dr. A. S. POPIERAITIS

B. A. M. D. C. M. M. Sc. L. M. C. C. F. R. C. S. (c)
MEDICAL ARTS BUILDING, 1538 Sherbrook St. W.
Suite 215, Montreal, P. Q. Tel: 931-4024

ADVOKATAS

ROMAN J. IŠGANAITIS

B. A., B. C. L.

4 Notre Dame E. Suite 504
Montreal, Quebec, H2Y 1B7, Tel: 878-9534

ADVOKATAS

J. P. MILLER

B. A. B. C. L.

168 Notre Dame St. E., Suite 205
Tel: 866-2063 ir 866-2064.

ADVOKATAS

VICTOR E. RUDINSKAS

B. Eng., M. Eng. L. L. B., B. C. L.

4701 Bannantyne, Verdun (kampus 2-nd Ave.), Que. H4G 1E6
Tel. Bureau: 769-8824; Residence: 366-6245

NOTARAS

J. BERNOTAS

3 Place Ville Marie, Suite 627 Montreal, P. Q.
Tel: (514) 871-1430.

NOTARĖ

RŪTA POCAUSKAS

50 Du Domaine, 11e Perrot, Que. H7V 5V6
Res. Tel: 453-9142

"NEPRIKLAUSOMA LIETUVA" SAVAITRAŠTIS

NAUJIEMS SKAITYTOJAMS — TIK \$ 10. METAMS

PADEKA

Esu labai dėkingas "Neringiečiams" (Jūros šaulių Neringos kuopos valdybai Montrealyje): A. Urbavičiūnei, J. S. Rimeikiams, G. L. Balaišiams, E. Krasowski ir buvusiai L. K. Mindaugo šaulių kuopos sekretorei-korespondentei Nijolei Bagdžiūnienei.

Jie, 1980 m. gruodžio 21 d., man prieš kurį laiką persikėlus iš vieno į kitą butą gyventi, atvyko pas mane su dovanomis ir paruoštu vaišių stalų, besivaikšinant palinkėjo man sėkmės "naujoje gyvenimo sąlygoje".

Už visa tai, nuoširdus AČIŲ Jums! As visuomet prisiminsiu Jūsų malonų, draugišką apsilankymą mano "rezidencijos" pastogėi.

Jus gerbiantis
P. GABRYS

- LENKGNIKAS Ernestas, Hamilton, Ont., siųsdamas prenumeratą, pridėjo ir gražią sumą aukų, su gražiais linkėjimais švenčių progai.

- BAJORAS Augustas, Montreal, Que., rašo: "Mielieji "NL" laikraščio leidėjai, sveikinu visus dirbančius lietuviškos spaudos darbą, linkiu Viešpaties Dievo palaimos, stiprios sveikatos Jūsų sunkiame darbe. Priedo- auka jūsų darbų sustiprinimui".

V i s i e m s - nuoširdžiausia padėka!

"NL"

Quebec'o Skulptūros Taryba / Conseil de la Sculpture du Quebec/ organizuo-

dama 8-ąją parodą Salon des Metiers d'Art de Quebec, pakvietė ir lietuvių medžio skulptorių Praną Baltuonį joje dalyvauti su 21 darbu.

Paroda vyksta gruodžio 6-20 d.d., Quebec'o mieste. Pernai tokią parodą buvo applanke apie 150.000 žiūrovų.

• Notarė Rūta POCAUSKAS, dėl asmenišku priežasčių laikinai savo biurą Park Ave. uždaro. Reikalui esant, galima kreiptis į ją telefonu 453-9142, jos namuose.

• SABALYS Linas ir Cousineau Manon susituokė. Linas yra sūnus Onutės ir Vyto Sabalių.

• ŠTRAUSAI, Irena ir Klementas grįžė iš saulėtų Barbados salų puikiai praleidę 2 savaites atostogų.

• ŽUKAUSKAS Petras ir Julija išvyko atostogų į saulėtą Floridą, Daytoną Beach, kur nusipirko butą kondominiume.

• MURAŠKAI, Vytautas, Birutė, su dukrele Danute iš Philadelphia miesto, šventes praleido pas P. Žukauską, snj.

• ŠMITIENĖ Teofilija, grįžo iš atostogų, kurias praleido Barbados salose.

• TARUŠKA Jurgis, sunkiai susižeidė. Jam buvo suteikta pirma pagalba ligoninėje. Sveiksta namuose.

• ČEČKAUSKAS, Onutė ir Leonas, pagerbdami mirusį žmoną žiemos atostogoms Praną BUKAUSKĄ, vietoje išvyko į Portugaliją ir Bragelį, aukojo savaitraščio "Nepriklausoma Lietuva" \$ 20.

• PETRULIENĖ Kazė išvyko žiemos atostogų į Floridą.

• BUKAUSKAS Pranas, 80 m. amžiaus, mirė. Liko žmona Elena, sūnus Romualdas su šeima. Palaidotas per AV Parapiją.

• NAKAS Pranas, 89 m., mirė, liko žmona Filomena, sesuo Lietuvoje, dukterys Janina, Anelė ir anūkai Raimondas ir Robertas.

• MIŠKINIS Povilas, 76 m., mirė, palaidotas per AV Parapiją. Liko sūnus Petras.

• PAULAUSKAS Petras, 57 m., mirė, palaidotas per Šv. Kazimiero Parapiją. Liko brolis Juozas, seserys Albinas ir Nastazija.

• STYRAITĖ Rima, Toronto studijuojanti mediciną, sausio mėn. išvyksta į Loyolos Universitetą Chicagoje širdies chirurgijos studijoms. Ji yra buvusi montrealietė, duktė Petro ir Albinos Styrių Montrealyje.

• MARKAUSKAS Leonas, dirbęs atsakingose pareigose National Bank De Paris, iškeliamas menažerio pareigoms į naujai atidaromą šio banko skyrių Calgary, Alta. Jis yra reto gabumo jaunuolis, be kitų kalbų, skaito ir kalba lietuviškai. Dirbo lietuviškose organizacijose, buvo šv. Kazimiero Parapijos Komitete, bendradarbiavo mūsų "N. L." laikraštyje. Linkime įsijungti ir į Calgary lietuvių veiklą.

• STANKEVIČIUS Liudas su žmona žiemos atostogoms išvyko į Portugaliją ir Bragelį.

• PETRULIAI, Edmundas, Dalia ir dukrelė Audra, iš Burlington, Ont., lankėsi Montrealyje pas tėvus ir senelius- Vyta ir Onutę Sabalius, Joną ir Kazę Petrulius, ir kt. gimines.

RENKU

Senas lietuviškas knygas, laikraščius, plokšteles ir kitą lietuvišką medžiagą.

P. ADAMONIS
722-1545

LITAS MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1465 DE SEVE STREET, MONTREAL, QUE. H4E 2A8. Telefonas: 766-5827

MOKA UŽ:

Einamasis stas 6%
Taupomasis stas 12%
Pensijų planas 10.5%
Term. ind. 1 m. 13%

DUODA PASKOLAS:

Asmeninės nuo 16.5%
Nekiln. turto nuo 15.75%
Čekių kredito 18%
Investicines nuo 16.5%

Duoda nemokamą gyvybės draudimą iki \$2,000 už taup. stas sumas. Nemokama gyvybės drauda iki \$10,000 už paskolos sumą.

KASOS VALANDOS:

1465 De Seve St., pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 iki 3 v.; ketvirtadieniais nuo 12 iki 8 v.v., penktadieniais nuo 12 iki 6 v.; sekmadieniais nuo 10.45 iki 12.45 v. Sekmadieniais nedirbama vasarą nuo gegužės 15 iki spalio 15 d. ir per visus ilguosius savaitgalius.
3907-A Rosemount Blvd.: Ketvirtadieniais nuo 6 iki 8 valandos vakaro ir penktadieniais nuo 12 iki 6 valandos vakaro.

VEDYBINIS SKELBIMAS

Pensininkas, 71 metų, be šeimos ieško lietuviškos 30-45 metų amž., kuri norėtų paveldėti didelę farmą. Pageidauju praktikuojančios katalikės, nerūkančios, blaivios ūkininkės, turinčios savo automobilį.

Rašyti "Nepriklausoma Lietuva" - Pensininkui. Pridėti gyvenimo aprašymą ir nuotrauką.

Maurice Kaplan Kailių siuvėjas -

- Didelis pasirinkimas gatavų paltų
- Vasaros laiku saugojimas (Storage)
- Taisau ir remdliuoju
- Siuvu ir parduodu

1449 RUE ST-ALEXANDRE
SUITE 500A

MONTREAL, QUEBEC
H3A 2G6

Tél. 288-9646

D. N. BALTRUKONIS

IMMEUBLES - CLASSIC INC.

445 Jean Talon W. Suite 305 Montreal
Tel. 273-9181 Namų: 737-0844

DANPAR REALITIES CORP.

310 VICTORIA AVE. SUITE 409
MONTREAL, P.Q. CANADA
H3Z 2M9

VINCAS PIEČAITIS

Nekilnojamo Turto Patarnavimas Montrealyje
Investicijos J.A.V. ir kt. Kanados provincijose

Tel: Bus. 482-3460
Res. 366-7041

GREITAS IR TIKSLUS PATARNAVIMAS!

Tel. Bus.: 722-3545

Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS

C. I. B.

GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907 A ROSEMONT BLVD. MONTREAL, P. Q.

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd.

DRAUDIMO AGENTŪRA

6695 — 35th Avenue, Montreal H1T-3A6

TEL. 727-3120 Namų 376-3781

Albertas NORKELIONAS, B.A. C.S.C., I.B.

Komercinio, privataus turto, automobilių
atsakomybės, gyvybės draudimas

Agentūra veikia nuo 1945 m.

montreal west automobile

PONTIAC • BUICK • ASTRE

- NERIBOTAS PASIRINKIMAS VARTOTI IR NAUJŲ AUTOMOBILIŲ.
- NEITIKĖTINAI GEROS SĄLYGOS AUTOMOBILIUI ĮSIGYTI
- MŪSU FIRMA NUOŠIRDŽIAI IR SU ĮŠIMTIMI JUMS, PASITARNAUS!
- UŽEIKITE! ĮSITIKINKITE! PASINAUDOKITE!

LEONAS GURECKAS
SALES MANAGER

PASIKALBĖKITE SU

Menageriu LEO GUREKAS

mw montreal west automobile

11 WESTMINSTER SOUTH

(At the end of Sherbrooke Street West). 489-5391

